

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (2397) 1996 VASARIS-FEBRUARY 6

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Gyventi savo galva

Žmonės į tą patį dalyką dažnai pažiūri skirtingai. Tai normalu, nes požiūriai rečiau atsiranda staiga — jie jau būna susidarę įsitvirtinusio vienokio ar kitokio nusistatymo, nuo kurio dažniausiai ir priklauso dalykų vertinimai.

Kas seka Lietuvos spaudą ir domisi atgaautos nepriklausomybės vidine ir užsienio politika, prisiskaito apščiui priešingybų. Pvz. opozicija skelbia viena, o valdantieji sluoksniai paaikšina kaip yra ar kaip jiems geriau patinka. Kartais — atvirkščiai. Vyriausybės pranešimus gana dažnai opozicija pavadina paprastais pasigyrimais, naiviais pasiteisinimais, visa tai užginčija, kartais net pajuokia. Jei žmonės sektų tik spaudą ar aplamai iš krašto kasdien plūstančią žiniasklaidą, jokių būdu negalėtų susidaryti vaizdo, kieno gi pusėje vienu ar kitu kalbamu klausimu yra tiesa. Ir puolantieji, ir besiginantieji beveik kaskart taip "kerta iš peties", kad rodos tik vartojamas tonas ar parinkti žodžiai pajėgūs nustatyti, kur ta ieškomoji tiesa. Ir taip, jei ne kitos, nors ir pašalinės, priemonės, būtų neįmanoma susigaudyti, kaip ten iš tikrųjų yra. Akivaizdžiai matoma tik tai, kad "tiesos" skleidėjai išsijuoję kiekvienas traukia savo pusę, ir susidaro įspūdis, kad "tiesa" tėra tai, kas vienai ar kitai grupei patinka. Išvados daromos per savo grupinės orientacijos akinius, o iš tikrųjų klaidžiojama tarsi užrištomis akimis. Susidūrimai su tokiais pačiais, iš kitos pusės einančiais, kartais būna labai skaudūs, net žymes ilgesniam laikui paliekantys. Kyla klausimas, ar galima viso to išvengti? Kai kas gal pasakytų — nesidomėk, gyvenk sau ramiai, o peštukai tėsizino, nes visi politikai yra melagiai. Bet taip nuo visko nusigręžti vargu ar kam būtų įmanoma. Nebe tas pasaulis, nebe tie ir žmonės, o mūsų atveju daugumai Lietuvos reikalai labai rūpi. Pasyvumas ir atsiribojimas nuo viso to stačiai neįmanomas, kai tik tuo visą amžių gyventa.

Senoliai labai mėgdavo vaikams patarti: gyvenkit savo galva. Tai — gal ir dabartinė išeitis įstrigus tarp priešingybų ieškant tiesos. Tačiau orientuojantis vis prisimintina, kad daugumas politikų yra linę ginti asmeninės savo pozicijos, nepasiduoti, laimėti, įsitvirtinti. Jie, o kartais ir paprasčiausi karjeristai, to siekdami vartoja būtas — nebūtas priemones. O laisvame krašte galimybų priemonėms kurti beveik kiek tik nori. Žvelgiant į tai, galima ir lengviau atsikvėpti, ramiau pasidaryti, pačiam kaip nors parankioti skelbiamus duomenis, atsižinti ir padaryti atitinkamas išvadas. Tokiu būdu ir spaudos puslapiuose lengviau ryškės tiesa, dėstoma "Respublikoje", "Lietuvos rytu", "Dienoje" ar kur kitur. Nieko nepadarysi — reikia jau iš naujo mokytis skaityti, rankioti tiesos trupinėlius, kurių apstu abiejose pusėse. Tenka tik pagaliau įprasti juos lopyti. Išankstinis nuosprendis tuoj pat patikėti, kas tavo grupės pusėje skelbiama, gali lengvai suklaidinti, nes visur yra klystančių. Tik atranka padės geriau suprasti politinius vingius. O jie iš tikrųjų tėra baisūs tik tiems, kurie nenori jų matyti. Užsimerkę betgi negalime klaidžioti. Domėjimasis ir pagal galimybes dalyvavimas atstatytos Lietuvos tvirtinime — tai vienintelis kelias visiems. Jame, tiesa, dar daug duobių bei nenumatytų užvarų. Ir visa tai sutvarkys, pašalins tik aktyvūs darbininkai, ne ant groivio krašto stovintys žiūrovai. Tai labai įsidėmėtina ir Lietuvos pilietybę atgavusiems išeiviams. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kuo bus dalijamasi ir kuo ne?

Tokia mintis iškilo pastarosiomis savaitėmis, susieta su dviejų vyriausybų pasikeitimais. Iš prekybinės kelionės Azijoje su palydovais sugrįžęs Kanados ministras pirm. J. Chretienas rado gerokai sumažėjusį savo populiarumą. Mat praeitis rodo, kad iš tokių kelionių nevisada susilaukiama didelės ekonominės naudos. Prekybos sutartys kartais būna pasirašomos, o kartais tik pažadamos pasirašyti. Abiem atvejais iškyla jas galintis sugriauti prekybinių ryšių finansavimas. Šį sykį Kanados ministras pirm. J. Chretienas ir jo palyda per dvyliką dienų aplankė Indiją, Pakistaną, Indoneziją ir Maleziją. Jo betgi laukė svarbių įvykių Kanadoje — separatistinės Kvebeko partijos vado ir premjero pasikeitimas.

Ministerio pirm. J. Chretieno populiarumui, atrodo, pakenkė jo per vėlus įsijungimas į Kvebeko nepriklausomybės referendumą 1995 m. spalio 30 d. vaju. Juk tą referendumą L. Bouchardo pastangų dėka galėjo laimėti ir separatistai, susilaukę tik labai nežymaus pralaimėjimo beveik vienu nuosimčiu. Paaikėjo, kad jų jėgos

yra smarkiai sustiprėjusios ir kad referendumo vajuas ignoravimas Kanadai gali baigtis nepriklausomybės pasirinkusio Kvebeko netekimu.

Nuo šios klaidos dabar bandoma apsisaugoti ministerio pirm. J. Chretieno perversmo kabinetu, kurio nariai buvo prisaikdinti sausio 25 d. Kabinetas įvesti penki nauji ministrai, siekiant tvirtesnio balso Kvebekui Kanados vyriausybėje. Ypač svarbus yra naujasis ministras tarpvyriausybiniams reikalams Stephane Dion, tarptautinės teisės profesorius Montrealio universitete. Jam teks pagrindinių vienybės reikalų tvarkymas su Kvebeku. Kitas naujas kvebekietis Pierre Pettigrew yra paskirtas ministru tarptautiniam bendradarbiavimui ir prancūziškiems reikalams. Jiedu nėra Kanados parlamento nariai. Tad turės būti įrinkti papildomuose rinkimuose.

Žymioji kvebekietė Lucienne Robillard iš darbo ministerijos buvo perkelta imigracijos ir pilietybės ministerijon, kurią lig šiol tvarkė italų kilmės (Nukelta į 2-rą psl.)

Nežinomojo kareivio kapas Kaune. Šalio jo iš abiejų pusių pirmojo žuvusio Lietuvos karininko ANTANO JUOZAPAVIČIAUS ir pirmojo žuvusio kario POVILO LUKŠIO biustai

Nuotr. G. Kurpio

Nusikaltimai, kurių negalima pamiršti

"The Toronto Sun" dienraščio bendradarbis primena skaudžią tiesą — hitlerinės Vokietijos karo nusikaltėliai tebėra ieškomi ir teisiami, o Sovietų Sąjungos karo nusikaltėliai neličiami — jie ramiai sau gyvena ir gauna geras valstybines pensijas

Kanados žurnalistas Eric Margolis, užsienio reikalų skyriaus bendradarbis "The Toronto Sun" dienraštyje, dažnai rašo Rytų Europos politinius klausimus. 1996 m. sausio 25 dienos straipsnyje jis priminė skaitytoms Stalino laikais padarytas skriaudas, kurios plačiame pasaulyje susilaukia apgailėtina mažai atgarsio.

1995 m. gruodžio mėnesį Latvija padarė, kas reikalinga, rašo Margolis: nutiesė laisvės atėmimo iki gyvos galvos pensijon išėjusį KGB majorą generalą Alfonsą Noviką, kadaise vadintą "didžiuoju žudiku". Deja, jo bausmė bus per trumpa — jam jau yra 87 metai.

Taipgi jau seni yra ir kiti Stalino slaptosios policijos išlikę buvusieji tarnautojai. Sie išsigimėliai, kaip juos vadina Margolis, vis dėlto yra užsitarę tokio paties drakoniško griežtumo bausmės, kaip ir senieji naciai. Jokių būdu negalima apriboti masinių žudynių vykdytojų senaties teisę (statute of limitations), tvirtina autorius.

O kodėl? Nes ne karas, o komunistiniai pareigūnai daugiausia aukų išnaikino šiame šimtmečiuje. Komunistiniuose kraštuose valdžios yra išnaikinusios mažiausiai 65 milijonus savo piličių, o įvairiuose karuose yra mirę 35,5 milijono žmonių.

Noviks buvo vyresnysis čekistas, arba sovietų NKVD slaptosios policijos agentas, kai Sovietų Sąjunga prisijungė Latviją 1940 metais. Jis vadovavo 120.000 latvių trėmimui į Stalino įsteigtas mirties stovyklas Sibire, tardymams ir kankinimui.

NKVD — vėliau tapęs KGB — taip pat ištrėmė 160.000 lietuvių ir estų į koncentracijos stovyklas. Net prieš Hitleriui užpuolant Sovietų Sąjungą 3 ar 4% Baltijos valstybių gyventojų buvo NKVD pastangomis išsiųsti į lagerius. O pasaulis nieko nedarė. Galimas dalykas, kad tarp 1940 ir 1945 m. tarp 8 ir 10% visos Latvijos gyventojų mirė Sibiro šalčiuose arba buvo NKVD sušaudyti.

Po karo latvių nacionalistai, remiami Didžiosios Britanijos slaptosios žvalgybos (MI-6), heroiskai stengėsi kovoti prieš sovietinę okupaciją, tačiau jų pastangos buvo bergždžios. Noviks padėjo infiltruoti ir išnaikinti pogrindžio kovotojus prieš komunizmą. Kai Latvija pagaliau atstatė savo nepriklausomybę Sovietų Sąjungai sugriu-

vus, Noviks buvo patrauktas į teismą. Jis teisinosi tik laikėmis įsakymų.

Buvęs Latvijos komunistų partijos vadas Alfred Rubiks buvo pasodintas į kalėjimą 8 metams už rengimą pokomunistinės vyriausybės perversmo 1991 metais.

Latvija, Lietuva ir Estija įvedė įstatymus, leidžiančius prokurorams apkaltinti buvusius NKVD/KGB agentus ir aukštuosius komunistus, kurie įtariamai nusikaltus žmoniškumui. Tokia politika šios valstybės ryškiai skiriasi nuo kitų pokomunistinių Rytų Europos, Kaukazo ir Vidurinės Azijos kraštų, kurie visai nesistengia traukti atsakomybėn buvusius stalinistus už nusikaltimus, kurie skaičiais, jeigu ne žiaurumu, toli toli pralenkia Hitlerio Vokietijos vykdytas žudynes.

Labai patogiai pamirštama, toliau tvirtina Margolis, jog Stalino Sovietų Sąjunga buvo nacinės Vokietijos bendrininkė. Šios dvi valstybės pradėjo karą, kartu užpuolėms Lenkiją.

Rusijos istorikų naujausiu apskaičiavimu, nuo 1930 iki 1953 metų slaptoji Stalino policija išžudė 40 milijonų žmonių vien tik Sovietų Sąjungoje — mirties kameroje ir Arktikos lageriuose.

Stulbinantis skaičius — 40,-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Kauno Prisikėlimo šventovė žiūrint iš Karo muziejaus aikštelės

Nuotr. G. Kurpio

Savaitė Lietuvoje

Lankėsi Ukrainos AT pirmininkas

Ukrainos aukščiausios tarybos delegacija, vadovaujama pirmininko Aleksandro Moroz, lankėsi Lietuvoje su oficialiu vizitu, prasidėjusiu sausio 21 d., rašo ELTA. Buvo pasirašytas tarptautinis bendradarbiavimo memorandumas. A. Morozas tvirtino, kad Ukraina vertina Lietuvos patirtį valstybingumo bei demokratijos kūrime. Jo teigimu, abiejų kraštų parlamentarai remia vyriausybės pastangas prisijungiant prie Europos struktūrų, tačiau Ukraina nepritaria ŠAS (NATO) plėtimuisi į Rytus, norėdama, kad "kitų valstybių interesai neprieštarautų mūsų interesams". Ukraina nori laikytis tokios politikos, kuri būtų naudinga visai Europai, kad tarptautiniai konfliktai nebūtų sprendžiami "karinės pagalbos metodais", kaip daroma buvusioje Jugoslavijoje. Jis pabrėžė, jog Ukraina yra užmezgusi tik ekonominius, o ne karinius ryšius su NVS.

Svečias pažadėjo pasirūpinti Vilniaus universiteto archyvų sugrąžinimu iš Kijevo universiteto ir skatinti šiu mokslų institucijų glaudesnę bendradarbiavimą.

Susitiko su ambasadoriais

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas sausio 25 d. Vilniuje surengė antrąjį užsienyje dirbančių Lietuvos diplomatų susitikimą, kuriame jis pranešė, jog silpnai dirbančios ambasados bus mažinamos. Jis gavęs vertingų pasiūlymų savo metiniam pranešimui vos iš dešimties ambasadų, kurių iš viso pasaulyje veikia 38 su 323 diplomatais. Kaip rašo ELTA, prezidentas pagyrė Lietuvos ambasadorių JAV-ėms dr. Alf. Eidintą už jo ambasados greitą reagavimą į žiniasklaidos pranešimus, pabrėždamas, kad "Lietuvai per didelę prabangą turėti ambasadas tik dėl reprezentacijos".

Ivyks bankininkystės pertvarkymas

Sausio 26 d. vyriausybės rūmose buvo pasirašyti Lietuvos finansinės sistemos stabilizavimo, pertvarkymo ir plėtojimo programos metmenys, rašo ELTA. Ši programa Lietuvai kainuos 1.3 milijono litų, kurių 1.1 milijono tikimasi sudaryti iš vyriausybės vertybinių popierių, o kitą dalį iš valstybės biudžeto bei paskolų iš tarptautinių finansinių organizacijų. Nutarta panaikinti "Aurabanką", o "Litimpeks", LAIB ir Vakarų bankus iki liepos 1 d. sujungti į vieną ir jį privatizuoti iki 1997 m. galo. Taipgi norima įsteigti blogų paskolų administravimo įstaigą. Programą pasirašė mi-

nisteris pirmininkas A. Šleževičius, Lietuvos banko pirmininkas Jonas Niaura, finansų ministras Reinoldijus Šarkinas ir jungtinei Pasaulio banko bei Tarptautinio valiutos fondo misijai vadovavęs ekonomistas M. Guigale.

Ministeris pirmininkas pranešė, kad LAIB ir "Litimpeks" bankai vasario mėnesį pradės grąžinti indėlininkams santaupų sumas iki 1,000 litų. Sausio 31 d. ELTA skelbia, jog Lietuvos akciniam inovaciniam ir "Litimpeks" bankams skolininkai grąžino atitinkamai 50 ir 20 milijonų litų.

Siekiama atstatyti ministerį pirmininką

Sausio 29 d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasirašė ministerio pirmininko Adolfo Šleževičiaus atsistatydinimo dekretą, praneša ELTA. Vilniuje įvykusiame LDDP tarybos posėdyje, iš 103 tarybos narių 89 balsavo už partijos vadovo pasilikimą ministerio pirmininko pareigose, prieš — 3, susilaikė — 11. Savo raštą prezidentas pateikęs seimo visumos posėdžiui, kuris numatytas vasario 8 d. Jo teigimu, ministerio pirmininko pasitraukimas iš pareigų neatšilęs nei Lietuvos vadaus, nei užsienio politikai. Taipgi nepagrįstos yra kalbos, jog dėl vyriausybės krizės gali kilti konstitucinė krizė ir dėl to tektų paleisti seimą ir suaukšti pirmalaikius rinkimus, kuriuos siūlo Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Kandidatų A. Šleževičiaus vieton prezidentas sakė neturįs, nors tokį siūlymą jis turi konstitucinę teisę pateikti per dvi savaites.

Prasidės pajūrio apsauga

Lietuvos vyriausybė patvirtino valstybinės žmonių paieškos ir gelbėjimo bei teršalų panaikinimo jūroje veiksmų planą, skelbia ELTA. Nuo kovo 1 d. pajūryje budės žmonių paieškai ir gelbėjimo darbams skirtas karinių oro pajėgų sraigtasparnis, o Klaipėdos valstybiname jūrų uoste — karinės jūrų flotilės laivai. Jei Lietuvoje nukris lėktuvas arba šalies teritoriniuose vandenyse ims skęsti laivas, susisiekti ministerijai pavesta organizuoti žmonių paieškos bei gelbėjimo darbus, surinkti teršalus Baltijos jūroje bei Lietuvos ekonominėje zonoje. Šio plano įgyvendinimui numatyta įsteigti Aeronautikos paieškos ir gelbėjimo koordinacinį centrą prie Civilinės aviacijos vadovybės bei Jūrų paieškos ir gelbėjimo koordinacinį centrą prie Klaipėdos valstybinio jūrų uosto vadovybės. Taipgi Šventojose, Karklėje, Juodkrantėje ir Nidoje bus steigiami pakrančių gelbėjimo postai. RSJ

Šiame numeryje:

Gyventi savo galva

Tik atranka padeda suvokti politinius vingius
Nusikaltimai, kurių negalima pamiršti
Vieni nusikaltėliai ieškomi, o kiti ramiai sau gyvena

Kas laimės Rusijos prezidentūrą?

Rinkimai, kurie svarbūs ir Lietuvai

Nors vienai dienai Lietuvon...

Buvusios Sibiro kalinės A. Kanoverskytės-Sučylienės poezija

Kredito kooperatyvai Lietuvoje

Sėkmingam darbui trukdo lietuviškai sovietiška biurokratija

Lietuvos partizanų globos fondas

Išvija turėtų įamžinti partizanų dainas

"Jei šie tylės, akmenys šauks"

Lietuvos jaunimo evangelizacinė veikla

Ko ieškokau ir ką radau Lietuvoje

Turisto išpūdziai aplankius gimtąjį kraštą

Svetur sukurti lobiai — tėvynei

Dail. Antano Tamošaičio kūrybinis turtas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimų ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūta. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

Lietuvos įvykiai kitataučių spaudoje

Kagebistas-kapitalistas

1995 m. gruodžio pradžioje buvo atidaryta Vilniuje prie Laisvės prospektu naujai pastatyta moderni parduotuvė "Promenadas". (Lietuvių enciklopedijoje ir kai kuriuose žodynuose rašoma "Promenada"). Šios parduotuvės vyr. direktoriumi yra buvęs KGB pulkininkas R. Vaigauskas. Jis apie 20 metų dirbo Sov. Sąjungos ambasadoje, o vėliau buvo viešbučio "Lietuva" direktoriumi. Vaigauskas nusprendė priimti į darbą tokius jaunos žmones, kurie anksčiau prekyboje nedirbo. Tuo būdu norima atsikratyti blogo sovietiško patarnavimo įpročių.

(Pagal "Kurier Wilenski" 1995 m. gruodžio 5 ir 6 d.d. laidas).

Peter Wright knygoje "Spycatcher" rašo, kad Vaigauskas buvo KGB karininkas, dirbęs Londone kaip sovietų prekybos delegacijos narys. Britų kontržvalgyba, sekusi Vaigauską, išaiškino ir 1971 m. išstrėmė 105 sovietų šnipus, jų tarpe ir Vaigauską.

Premjeras painiavose

"Lietuvos premjeras - bankų skandalų centre" rašo Niujorko rusų kalba leidžiamas dienraštis "Novoje Ruskoje Slovo" š. m. sausio 5 d. laidoje. Dienraštis teigia:

"Lietuvos demokratinė darbo partija 'pritaria premjero apsisprendimui grąžinti savo indėlį Lietuvos akcinį inovacinį banką, o jo atsistatydinimas iš partijoje ir vyriausybėje užimamų pareigų šiuo metu būtų netikslingas", sakoma partijos prezidento pranešime. (...) Tačiau prezidentas pavadinęs Šlezevičiaus veiksmus, gelbėjant savo įnašą banke, neabejotinai moraliai smerktinai, pasisakė prieš jo atsistatydinimą. 'Kas jo vietoje pašalins bankų krizę?' - jis paklausė svarbiausių respublikos laikraščių žurnalistus".

Tuo pačiu klausimu pasisako Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š. m. sausio 19-21 d.d. laidoje:

"Premjeras, painformuotas apie besiriantinį akcinio - inovacinio banko bankrotą, kuriame jis laikė 135.000 litų (per 30.000 dolerių), laiku atsiėmė savo pinigus. To padaryti negalėjo tūkstantčiai neprivilegiuotų banko klientų. Premjero laikyseną prezidentas Algirdas Brazauskas ir frakcija valdančios partijos, kurios šefas yra Šlezevičius, pripažino moraliai smerk-

tiną. Vis dėlto buvo nuspręsta, kad premjeras liks valdžioje, nes jo išėjimas finansinės krizės metu galėtų padėti dar labiau pabloginti.

Premjero atsistatydinimo reikalavimų didesnių seimo frakcijų vadovai ir politiniai autoritetai. Du Šlezevičiaus kabineto ministrai - Povilas Gyls (užsienio reikalai) ir Linas Linkevičius (krašto apsauga) atsistatydino, o Lietuvos ambasadorius Didžiąjai Britanijai Raimundas Rajeckas ryšium su šia afera pasakė, kad jam gėda būti Lietuvos atstovu. Prezidentas ministerių atsistatydinimo nepriėmė, tačiau ambasadorių atšaukė, nors jis kadai jam padėjo būdamas jo rinkiminio vjaus šefu, o vėliau svarbiausių patarėjų".

Prezidentas vis dėlto skatina Šlezevičių atsistatydinti, bet šis negali apsispręsti. Rajeckas "Respublikai" pasakė: "Šlezevičius neturi nei padomumo, nei garbės, nei sąžinės. Manau, jog tai bus turbūt vienintelis atvejis šio Lietuvos šimtmečio istorijoje, kai iš vadovybės reikia su buldozeriu stumti vadovą".

Kun. Jakavonio nužudymas

Vilniaus lenkų savaitraštis "Slowo" 1995 m. lapkričio 2 d. laidoje rašo: "Magūnų apylinkėse buvo sušaudytas kunigas Ambraziejus Jakavonis, kuris, kaip nustatė Armia Krajowa žvalgyba, darbuodamasis Eitminiškėse taip pat sudarinėjo lietuvių saugumui ištremtinų lenkų sąrašus. Jis buvo visą naktį laikomas svinre, o paryčiais, pagal AK karo lauko teismo sprendimą, sušaudytas.

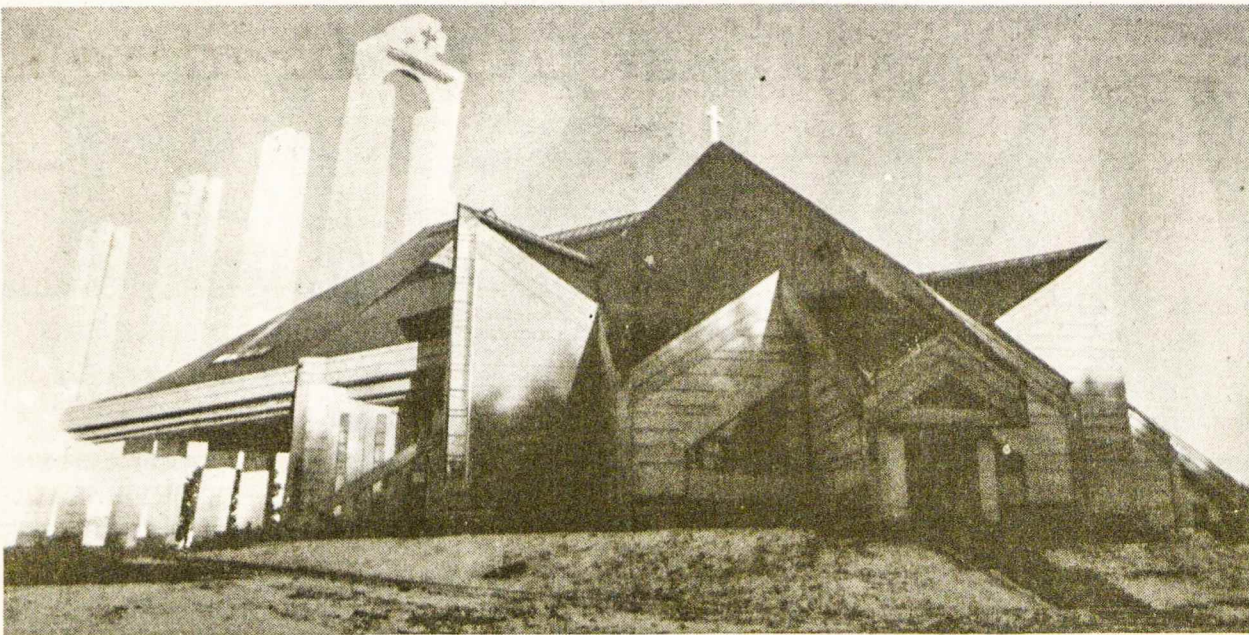
Apie šį įvykį rašo Antanas Patackas knygoje "Kunigas Ambraziejus Jakavonis":

"1943 m. Didįjį šeštadienį (balandžio 24) atėjo pas kun. Jakavonį parapijietę ir skundėsi, kad lenkų "baltieji" paėmė iš jos paršus, jautį ir dar kai ką.

- Ar pažinai, kas paėmė? - paklausė kunigas.

Moteris išvardijo apie 5 asmenis. Kunigas surašė jų pavardes ant kortelės ir padėjo po staltiese.

Pirmąją Velykų dieną po rezurekcijos (pamaldų) atvyko į Eitminiškės AK būrys, užėmė kleboniją ir, išbrovę į kunigo priimamąjį, ištraukė iš po staltiesės kortelę, kurioje buvo surašytos partizanų pavardės (ta moteris tardoma išdavė, kur kortelė buvo padėta). Tuomet "baltieji" liepė kunigui eiti su jais". J.B.

Kašiadorių vyskupijos Elektrėnuose statoma šventovė su bokštais, primenančiais Lietuvos krikščionybės amžių – 600 metų. Statybą tikimasi baigti 1996 metais

Kas laimės Rusijos prezidentūrą?

Kanados sostinės dienraščio samprotavimai apie partijų ir asmenų galimybes laimėti būsimus prezidento rinkimus, kurie svarbūs ir Lietuvai

ALGIMANTAS EIMANTAS, Ottawa

Kasdien Rusija artėja prie politinės ir ekonominės suirutės. "The Ottawa Citizen" 1996.I.12 laidoje paskelbė Gregory Freidin'o straipsnį, kuriame išsamiai nagrinėja valstybinę Rusijos visumą, nuodugnai ištyręs jos kelią į demokratiją. Jis akylai sekė visus politinius vingius nuo to laiko, kai jam teko būti aki-vaizdiniu liudytoju 1991 metų nepasisekusio perversmo. Tą įvykį jis yra aprašęs knygoje "Russia at the Barricades".

Ateitį rodo rinkimai

G. Freidin rašo, kad vertinant ką tik praėjusio balsavimo rezultatus į Rusijos parlamentą, nesunku susidaryti labai gąsdinančias išvadas. Komunistų partijos kandidatas Genadijus A. Žuganovas ir ultranacionalistas Vladimiras V. Žirinovskis, turint galvoje jų partijų išrinktų atstovų skaičių, gali tapti varžovais prezidentiniuose rinkimuose.

Demokratijos šalininkams būtų maloniau matyti Borisą N. Jelciną ar Viktorą S. Černomyrdiną laimint prezidento pareigas. Deja, kai kurie Kremliaus politikos stebėtojai abejoja V. Černomyrdino kandidatūra į prezidentus, nes yra pažeidęs ištikimybę ne puliariumi Jelcinui. Taigi atrodo, kad autokratiška ar diktatūrinė valdžia Rusijoje gali lengvai įsigalėti. Šį kartą nereikėtų 1917 metų kraujo praliejimo, nes "perversmas" būtų įvykdytas balsavimo keliu, pagal Rusijos demokratinės orientacijos konstituciją.

Rusijos gyventojai vis daugiau kaltina reformininkus dėl pasaulinės galybės statuso praradimo. Jie tai laiko tautine gėda ir net valstybine išdavyste. Socialinei struktūrai iširus ir ekonominei krizei didėjant, Rusija patyrė kritišką politinį smūgį. Taipogi nesibaigęs brutalus karas su Čėčėnija stūmia Rusiją į beviltišką padėtį valstybiniuose ir tarptautiniuose santykiuose.

Komunistų laikysena

Parlamente komunistai sugebėjo laimėti daugiau kaip trečdalį visų atstovų. Jie dabar

vyrauja parlamente turėdami 35% atstovų, o turėjo tik 10% prieš tai. Jų rinkiminis vėjus buvo gan kuklus, bet gudriai surežisuotas – komunistai su-telkė visą dėmesį į žmonių skurdą. Savo laimėjimais jie parodė, kad pažadai pilvui yra daug sėkmingesni už išradingas politines reklamas ir šūkius, kuriais reformininkai kreipėsi į balsuotojus.

Kas laimėjo?

Tokių rinkiminių rezultatų šviesoje G. Freidin klausia: ar tai buvo komunistų, ar komunizmo pergalė? Esą komunistai susilaukė labai daug neigiamos kritikos pertvarkos laikotarpyje, ypač žlugus Sov. Sąjungai, tačiau G. Žuganovas sugebėjo išsikaupti iš griuvėsių ir tapti gausiausios frakcijos vadovu parlamente.

G. Freidin teigia, kad komunistų atstovų skaičius dabartiniame parlamente yra neproporcingai padidėjęs, nes Rusijos rinkiminis įstatymas leidžia išnaudoti tokias aplinkybes. Jei parlamente vietos būtų paskirstytos atsižvelgiant vien į gautų balsų skaičių, komunistų blokas nepasiektų 25% visų parlamento narių.

Beveik trečdalis komunistų buvo išrinkti vieno mandato rajonuose. Balsuotojai tokiose rinkiminėse apylinkėse rėmė ne politinę ideologiją, bet vietinius poreikius, pareikšdami geopolitinį savitumą. Komunistai sėkmingai išnaudojo palankią situaciją, o reformininkai nesugebėjo.

Susumavus visus kairiųjų pažiūrų išrinktuosius, iškaičius vos alsuojančius agrarus ir mikroskopinę senosios nomenklatūros grupelę, – jų skaičius nepasieks 41% parlamento atstovų. Tai gausus būrys, bet ne dauguma.

O kaip su V. Žirinovskiu?

Nusikaltimai, kurių negalima...

(Atkelta iš 1-mo psl.).

Sovietinis Eichmann'as, komisaras Lazar Kaganovičius, vienas iš Stalino mėgstamiausių pakalikų, organizavęs ir vadovavęs dešimties milijonų ukrainiečių ūkininkų žudynėms, neseniai ramiai mirė Maskvoje. Vienas šio amžiaus baisiausių žudikų savo ilgą karjerą baigė, smagiai sau sėdėdamas Gorkio parke ir lesindamas balandžius. Bent Latvija nėra pamiršusi praeities, baigdamas pabrėžia Margolis.

Prie šių išsidėmetinų Margolio minčių verta pridurti, kad ir Lietuvoje, spaudžiant Izraeliui, uoliai ieškoma karo nusikaltėlių, pasižymėjusių vokiečių okupacijos laikais, bet vengiama kelti viešumon nusikaltėlius, pasireiškusius sovietinės okupacijos metais. Buvę saugumie-

G. Freidin mano, kad Žirinovskis ir toliau remsis palaida partijos struktūra ir protestu reformoms. Neatrodą, kad jis gali tapti Rusijos prezidentu, nes jo charakteris neleidžia būti pavaldžiam, priklausomam nuo komunistų paramos. Todėl ir politinė jungtis su komunistais yra neįmanoma. Žirinovskio partija yra kraštutinėje dešinėje, o ne kairėje, ir jos pasekėjai laiko save patriotais, o ne komunistais.

Komunistų galimybė laimėti prezidentūrą atrodo gana blankiai žvelgiant ir bendras reformininkų gretas. Černomyrdino, Jevlinskio, Gaidaro ir Fiodorovo frakcijos sudaro ketvirtį parlamento atstovų. Nors ir negausiai, bet ir šis blokas pagausėjo taip pat praeityse rinkimuose.

Jei ekonomija sustiprės per sekančią pusmetį (statistika rodo, kad infliacija sutramdyta), pagausės dešinės pusės balsai. Trumparegiškas M. Gorbačiovo pasipriešinimas radikalioms reformoms privedė į kraštą prie bankroto briaunos. B. Jelcinui paėmus valdžią į savo rankas, visuotinė reforma tapo vienintelė išeitis ir G. Žuganovas pripažįsta Rusijos transformaciją esant būtina.

Rusijos miesčionys yra ištikinę beprotiškumu gražinti praeities santvarką. Maskva ir Petrapilis masiškai balsavo už reformos kandidatus. Žuganovo rėmėjai yra senesnio amžiaus žmonės, pensininkai, angliakasiai, gyveną Rusijos žemdirbių ir Šiaurės Kaukazo srityse. Tokie dinozaurai tebegyvena Sovietijos praeitimi.

Išvadoje G. Freidin pabrėžia, kad hipnotizuojantis nacionalizmas yra kraštui kenksmingas, nes stumia tautą ir valstybę į savižudybę.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Sergio Marchi. Jis yra atsakingas už visą dabartinę networką, kurią atnešė nerūpestingai įsileisti legalūs ateiviai ir tariamieji politiniai atbėgėliai, spėję pasižymėti kriminaliniais nusikaltimais. S. Marchis dabar gavo lengvesnę gamtos saugos ministeriją. Naujoji ministerė L. Robillard jau kalba apie galimus pakeitimus Kanados pilietybę gaunančių asmenų prie-saikoje. Iš jos norima išbraukti ištikimybę Kanados karaliene laikomai Elzbietai II bei jos įpėdinams. Pasak pilietybės ministerės L. Robillard, Kanada netrukus įžengs į XXI šimtmetį. Tad pilnai turėtų pakakti ištikimybės prie-saikos tik jai, neminint jos karališkųjų valdovų. Iš tikrųjų toks prie-saikos teksto pakeitimas gali būti laikomas ir sąmoninga nuolaida Kvebekui.

Dvidešimt septintuoju Kvebeko premjeru, pakeitusiu iš politikos pasitraukiantį J. Parizeau, sausio 29 d. su savo pertvarkytu ministerių kabinetu buvo prisaikdintas naujasis separatistinės Kvebeko partijos vadas Lucienas Bouchardas, paskutiniąją tvirtą kortą separatistinio lošimo kaladėje. Kanados vienybės klausimu jis pasiūlė taikias derybas abiems pusėms, skirti šiuos metus žadėdamas patį tik ekonominiams Kvebeko reikalams.

Esą tada Kanados vyriausybė ir kanadiečiai susigjyvens su mintimi, kad Kvebeko provincija yra nepriklausoma šalis, siekianti ekonominių ryšių su Kanada. Kvebeko vicepremi-

ras Bernard Landry spaudos atstovams netgi pasiūlė tokią santalką pavadinti Kanados-Kvebeko sąjunga (Canada-Quebec Union). Separatistams ir premjerui L. Bouchardui tokia idėja būtų priimtina. Mat iš tikrųjų tai reikštų sąjungą vienos nepriklausomos Kanados, turinčios devynias provincijas, su vienu gerokai mažesniu nepriklausomu Kvebeku.

Ginčus sukėlė neatsargus premjero L. Bouchardo pareiškimas, kad Kanados nesugriaus nepriklausomo Kvebeko pasitraukimas. Esą Kanadą galima padalyti. Juk ją sudaro dvi skirtingas kalbas ir dvi teritorijas turinčios tautos. Viena tų teritorijų ir yra nepriklausomybės siekiantis prancūziškasis Kvebekas. Jis nepadalijamas, nes priklauso tik vienai prancūziškai kalbančiai tautai.

Tokią išvadą nedelsdamas atmetė Kanados ministeris pirm. J. Chretienas. Pasak jo, jeigu Kanada yra padalijama, ir Kvebeką taip pat būtų galima padalyti. Tokiai išvadai pritaria ir daug kitų kanadiečių. Juk ir Kvebeke yra daug angliškai kalbančių kanadiečių, kuriems neleidžiama naudotis angliškais mokyklomis. Jie neturi teisės net ir savo verslavičių išorinių iškaubų parašyti anglų kalba. Šia proga prisimenama, kad ir didelė dalis šiaurinės teritorijos, dabar administruojamas Kvebeko, yra indėnų bei eskimų žemės plotai. Net ir dalis žemės tarp Montrealio ir Ontario sienos kadaise nepriklausė Kvebekui. Tad ir kyla klausimas – kuo bus dalijamasi ir kuo ne? V.Kst.

A+ ANNAI LORENCIENEI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo seseriai MARIJAI, dukroms – ALVINAI, OLGAI, MARYTEI, HILDAI ir jų šeimoms –

Išganytojo parapijos moterų draugija ir valdyba

DANTŲ GYDYTOJAI A+ ASTAI DOVYDAITYTEI

mirus Lietuvoje,

jos seserį REDĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

A. Aperavičienė
ir Poškų šeima

Kai baltos snaigės tyliai krito,
Tu išėjai tyliai, negrįžtamai.

A+ VLADO SKVERECKO, brangaus vyro, tėvelio, uošvio ir senelio, mirties dešimtmetį minint,

Mišios už velionies sielą bus atnašaujamos 1996 m. vasario 17 d., 9 val. ryto Aušros Vartų parapijos švento-vėje, Hamiltone. Kviečiame draugus bei pažįstamus prisiminti jį maldoje.

Liūdinti – žmona Bronė, dukters, žentai ir vaikaičiai

PADĖKA

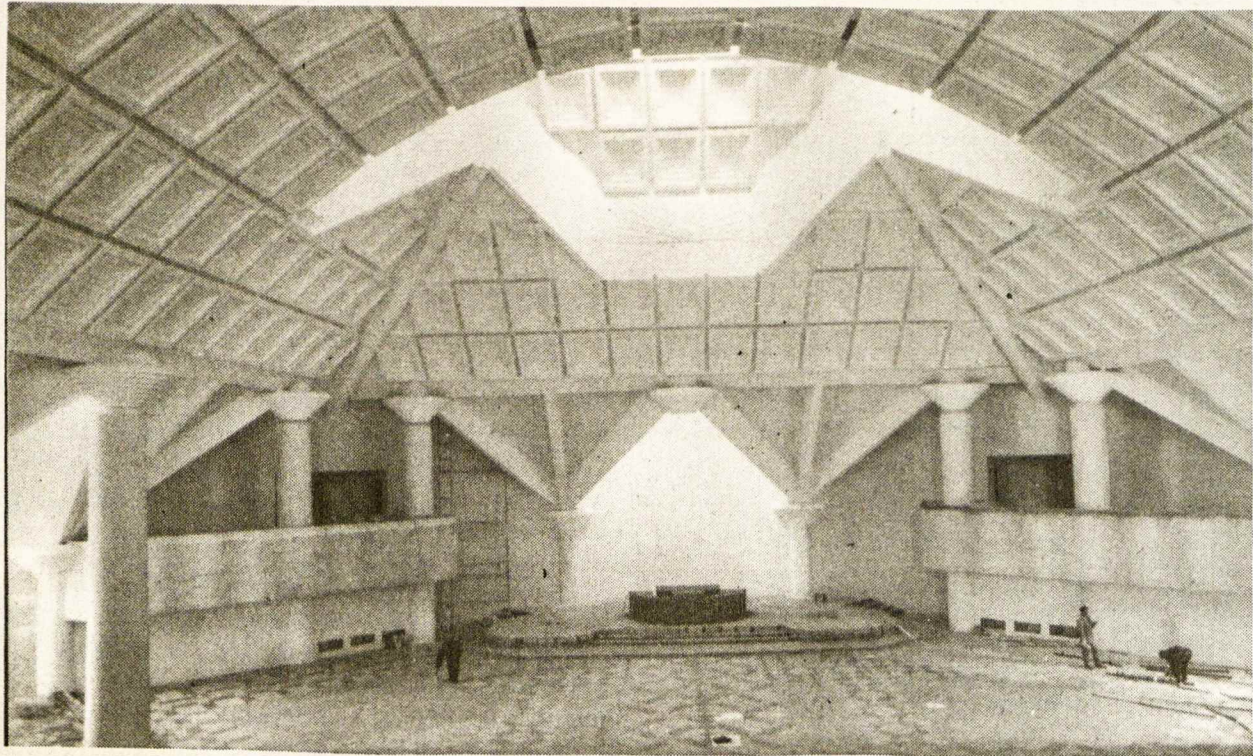
Pavargusias akis užmerkiau, bet ne čia,
Aš, Dieve, amžinojo poilsio ieškojau
Po tėviškės padangę žydinčia skaisčia
Ir prie tėvų milžinkapio žaliųjų kojų.
(B. Brazdžionis)

A+ ALFONSAS ERŠTIKAITIS

iškeliavo amžinybėn 1995 m. gruodžio 3 d.,

nuoširdžiai dėkojame kun. J. Liaubai, OFM, už maldas laidotuvių koplyčioje ir atnašautas Mišias. Nuoširdi padėka karsto nešėjams, visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu ir raštu, už užprašytas Mišias, gėles, aukas Kanados lietuvių fondui, "Tėviškės žiburiams", "Tremtinių grįžimo fondui", "Pagalbai Lietuvos vaikams" fondui, draugijai "Kova su vėžio liga", bičiuliams už pyragus, p.p. Mačiams už pusryčių paruošimą.

Nuliūdę – žmona Aldona, duktė Onutė, sūnus Raimundas, marti Rasa

Elektrėnuose statomos šventovės vidus – šviesa pro lubas krenta ant didžiojo altoriaus. Darbai dar nebaigti

Nors vienai dienai Lietuvon...

Kalėdama Sibiro lageriuose, poetė KANOVERSKYTĖ-SUČYLIENĖ ilgėjosi Lietuvos, o jon grįžusi išleisdino ten sukurtą savo poeziją

ALFREDAS GUŠČIUS,
Vilnius

“...Vis laukiau: gal bus pažadėta man pakartoti gyvenimą? – taip klausė save viename eilėraštyje Anastazija Kanoverskytė (Sučylienė), kentėjusi Mordovijos lageryje, kai katorga jau buvo išplėsi iš jos 10 metų jaunystės. Tada ji nežinojo (1956-aisiais), kad jai beliko nedaug Golgotos kelio, kad TSRS AT prezidiumas susimylės peržiūrėti jos “kalnę” ir dar tų pačių metų gruodžio mėnesį paleis ją (pagal pirmąjį “sekretinį sud MGB” nuosprendį) pasmerktą net myriop) į laisvę.

Už ką gi ši 21-nerių metų Vilniau universiteto filologijos fakulteto antro kurso studentė susilaukė tokios komunistų valdžios rūstybės? O gi už itin “sunkų” nusikaltimą – už laišką Klovinai kunigui Kairiui brūkštelėjus kelis žodžius: “Gedimino kalne supasi vėliava, gaila, ne trispalvė tik”... Su-perimperija sudrebėjo nuo šių kelių studentės žodžių, persigando ir nusprendė ją atsi-kratyti. Vargšas Stalinas ir jo pakalikai! Kiek nervų, laiko ir lėšų teko jiems išieškoti kovojant su šitokiais baisiais imperijos pamatų drebintojais.

Todėl...“amžina šlovė didvyriams”, pjudžiusiems, šaudžiusiems, trėmusiems savo-sios liaudies savuosius “priešus”! Ne griaukime, bet vėl statykime jiems paminklus, muziejus, kurkime poetas, oratorijas, filmus! Nes kaip gi kitaip – liūdna pasidarė be jų ir be to “aukso amžiaus”, nes... vergas negali ilgai vaikščioti laisvas, be grandinių kaž-kaip nepatogu, negera, perne-lyg laisva... Atgal – į komu-nizmo pergale! Ura, draugai!!!

Daug kas stalininės epo-chos vykdytoje politikoje ir ideologijoje dabar atrodo kaip anekdotas ir absurdas. Tačiau tada gyvenusiems tai buvo skaudi tikrovė. Manvėčiau, jog daugiau nei pusė imperijos žmonių, prie jos prisilietusių, patyrė įvairiausio pobūdžio traumų ir šiandien tebebešioja sieloje atsiradusių žaizdų ran-dus. Nemažai yra ir tokių, kurių žaizdos tebekraujuoja ir vargu ar jos kada nors užsi-trauks... Krapštyti žaizdas ne-patartina, bet istorinę atmintį žadinti reikia nuolat, idant ne-uzmirštume savo tautos pra-eities, idant mokėtume ant amžinojo savo Tėvynės vieškelio sutiktuosius atpažinti – kas draugai, o kas priešai.

Šia prasme orientavimuisi labai vertingi dokumentai – kelrodžiai, kuriems priskir-tinos ir Anastazijos Kanoverskytės knygos: pernai “Caritas” išleistas eilėraščių rinkinys *Tarp nakties ir dienos* ir šiemet pasirodžiusi prozos knyga *Tekėdama sustingo saulė* (Vieno gyvenimo istorija).

Lietuvos M. Mažvydo bibliotekoje įvyko susitikimas su šių knygų autore, o taip pat su jos dukra poete Jūrate Sučy-laitė. Susitikime buvo džiaugiamasi, kad Anastazijos Kanoverskytės 1956 m. noras iš-sipildė – jai pasisekė pakartoti savo gyvenimą; tai ji puikiai padarė, prisiminusi ir ap-maščiusi praėjusį laiką bei pa-rašiusi vieną įdomiausių ir meniškai įtaigiausių knygų apie sovietinius “gulagus”. Su-sitikime kalbėję – filologijos mokslų daktarė Antanė Ku-činskaitė (Linkuvos gimna-zijoje ji dėstė Anastazijai lie-tuvių kalbą ir literatūrą ir bu-vo jos klasės auklėtoja), ra-šytojas Jonas Mikėlinas, li-teratūros kritikė Laima Ar-natkevičiūtė, žurnalistas Antanas Šimkūnas, M. Mažvydo bibliotekos direktoriaus pa-vauduotoja Ona Talundytė – pabrėžė knygos “Tekėdama sustingo saulė” stiliaus lako-niškumą, kalbos turtingumą, kompozicijos išradingumą.

Knygų apie tremtį, labe-rius išleista daug, deja, nema-žai jose teminio pasikartojimo, pasakojimo monotonijos. O Anastazija Kanoverskytė savo

gyvenimo tragiškus momentus pavaizdavo literatūriškai įtai-giai, parodydama gerą meninį skonį, psichologinį pastabumą, erudiciją.

Autentiška, nuoširdi ir Anastazijos Kanoverskytės poezijos knyga “Tarp nakties ir dienos”. Tremtinės mintys, lekiančios į prarastąją Tėvynę, ne viename eilėraštyje įgauna psalmišką skambesį; eilėraš-čius “Vakarinei žvaigždei”, “Prašymas”, “Palaimintoji žemė”, “O Tėviškė!” laikas, manau, įrašytas į lietuvių ly-rikos chrestomatijas...

Šiandien belieka mums atsistoti – kaip gaila, kad to-kia ryški poetinė individualybė daug metų negalėjo natūraliai bręsti. Pirmuosius kūrybinius žingsnius ji žengė kartu su Pauliumi Drevinu, Kostu Kubilinsku – Vilniaus universi-teto studentais. Siedu literatai dramatiškai įsipyne į politinę Anastazijos bylą – pirmasis kaip kankinys, antrasis kaip išdavikas. Prisiminimų knygo-je autorė su širdgėla palygina savo ir Kubilinsko kūrybines sąlygas: “Jis rašė eiles Lietu-voje, o aš Norilске ant ce-mentinių maišelių. Jo knygos išleistos, o mano susiūti lape-liai, apsvėlę cementu, atimti, sunaikinti. Jos pavadinimas buvo “H-365”. Ne aš ji su-galvojau, tokį numerį nežino-jau ant nugaros, ant kelio, net ant apatinių baltinių ir kel-naičių...”

Ir sugrįžusi į Lietuvą ji ne-galėjo nei laisvai gyventi, nei kurti. Čia, savo gimtajame krašte, nebe nuo svetimųjų, o nuo savųjų “kišonų” ir “biti-naičių” teko kentėti, varyti sielą į pogrindį – iki pat At-gimimo:

Maniau –
grįžimą mano švėsimė
abi, tą laukta šventę,
kodėl mane kaip svetimą
sulaikė tavo slenkstis?
Tai kur dabar man eiti,
tai kur sava man būti?
Kaip geležys įkaitinti
ilgi keliai rekrūtų...

(Eil. “Lietuvai”)

Susitikimo metu dvi mope-rys, klausydamos tvirto, nepa-laužto (argi neteisus He-mingvėjus, teiges, kad žmogų galima tik sunaikinti, bet ne-nugalėti?!). Anastazijos – bu-vusios katgorininkės balso, verkė. Viena jų – “Alma lit-tera” leidyklos redaktorė, ver-tėja Bronė Balčienė – knygoje lakoniškai pavaizduoto KGB leitenanto (užsimaskavusio Lietuvos rezistentų, nubau-dusio KGB majorą Petkevi-čių) Antano Šiliaus, bend-ražygio Brazausko sesuo. Bro-lio ji neatmena, nes buvo per maža, todėl nuoširdžiai dėkojo knygos autoriui už paskutiniųjų didvyriškų šių jaunuolių gy-venimo dienų įamžinimą. (“Aš ne žmogų nužudžiau, aš su-naikinau blogį! – sviedė Šilius teisėjams).

Pasvalietė, “Linkavos” klu-bo pirmininkė Teodora Kati-lienė prisipažino didžiai ger-bianti šių knygų autore, nu-galėjusią net “pragaro vartus”. Ko gero, aiškino ji, kankinei Anastazijai dvasinės stiprybės teikė jos gyslomis tekas žiem-galių kraujas. Tokią nuomonę palaikė ir pasvaliečių drau-gijos pirmininkas matematikas Antanas Apynys ir draugijos narė Teodora Balčienė-Krumplytė, ir gydytojas My-kolas Biliukas, ir šia lite-ratūrine šeima susidomėjusi radijo diktore Dagnė Juknaitė (ji dalijosi išpūdžiais ir pa-skaitė ištrauką iš aptariamos knygos), ir Draugijos Lietuvai gražinti pirmininkas Juozas Dingelis...

Su jauduliu klausiausi gra-zių žodžių, nuoširdžių pri-sipažinimų. Poetė Anastazija buvo laiminga, sakėsi niekad tiek gerų žodžių negirdėjusi, tiek daug gerų linkėjimų ne-gavusi. O juk, galvojau, šitokio pakilav vakaro, įstabaus sielų bendravimo galėjo nebūti, ka-dangi galėjo nebėbūti ir pačios mielos Anastazijos, nes jos likimas katorgoje ne kartą ka-

ANASTAZIJA KANOVERSKYTĖ-SUČYLIENĖ

bojo ant plauko. Kartą, kaip prisipažinta knygoje, net pati ranką prieš save kėlė...

Kodėl likimas tokiam sun-kiam kryžiui pasirinko šią mo-terį pačiame jaunystės gra-žume? Ir kas padėjo jai išlikti, išgyventi, nežūti nei fiziškai, nei dvasiškai? Šito klausiau save, o paskui įsidrąsinau paklausti ir pačią Kano-verskytę.

“Kodėl pasirinko mane? Apie tai daug esu maščiusi, manau, kad dėl to, jog buvau labai atitrūkusi nuo žemės, kad skraidžiau padebesiais. Štai likimas ir panorą mane nutupdyti ant “griešnos” žemės... Todėl, kad buvau pernelyg naivai.

Kas padėjo išlikti? Kaip paprastai visi tremtiniai sako – Dievas. Taip, sutinku, be Jo nieko nebūti, tačiau padėjo ir ne tik Jis. Manė pačiais sunkiausiais momentais palaikė šventas tikslas, troškimas – nors vienai dienai, nors vienai valandai sugrįžti Lietu-von, pabūti tėvų žemėje. Todėl visai drąsinau save, ruošiausi morališkai ir van-deniui, ir ugniai... Ir šiandien, laisvėje, aš neatsieju savojo li-kimo nuo Lietuvos. Ir kai ma-ne klausia, ko aš dabar sau linkėčiau, atsakau – to paties,

ko ir Lietuvai. Jeigu nebus laiminga Lietuva, nebūsiu lai-minga ir aš. Mano didysis rū-pestis – ne aš pati, ne dukra Jūratė, o Tėvynė. Pirmoj vie-toj – Ji, paskui visa kita...”

Baigsiu rašinį Anastazijos Kanoverskytės-Sučylienės ci-lėraščio posmu, aiškiai per-teikiančiu ir autorės pat-riotizmą, ir jos didįjį rūpestį:

Ar Lietuva mums tik sotusis
kšnis?
O gal ženkliukas atlape?
Kol jos žaidžiu, kaip savo,
neiškešim –
Nebūsimė laisvi po vėliavom,
anei kape...

Anastazija Kanoverskytė-Sučylienė
Tekėdama sustingo saulė

Kredito kooperatyvai Lietuvoje

– Kieno mintis buvo pradėti tokį žygį ir kodėl Jūs buvote parinkta šiam sudėtingam uždaviniui?

– Idėja steigti, atgaivinti laisvoje Lietuvoje veikusių kredito kooperatyvus buvo Atviros Lietuvos fondo (ALF) dir. Vyt. Gruodžio. Jis, jau dirbantis Lietuvoje, pateikė pasiūlymą Desjardins kredito unijai tarptautiniam skyriui, kurio atstovai 1993 m. lankėsi Lietuvoje. Buvo susitarta su vyriausybės atstovais, aptartas darbo planas ir tam numatyta teritorija. Šio plano projektas buvo pateiktas Kanados vyriausybei, kuri jį patvirtino ir pažadėjo finansinę paramą. Aš apie šį projektą sužinojau labai atsitiktinai; gavau šios pozicijos konkurso skelbimo kopiją. Neturėdama didelių vil-čių būti išrinkta, pasiūčiau pareiškimą Desjardins įstaigai. Ši mane pakvietė pokalbiui ir, po maždaug trijų mėnesių pra-nešė – jei noriu, darbas mano. Sutikau. Po to sekė labai intensyvus keturių savaitių ap-mokymas Kvebeko priemiesty Levis. Jį baigus, padavė man lėktuvo bilietą, ir atsidūriau Lietuvoje. Stoviu Vilniaus ora-ustyje su dviem lagaminais ir galvoju: ką aš padariau... ko-dėl čia... nuo ko viską pra-dėsiu?... Laikiną prieglaudą ir nakvynę radau pas gimines, o darbui vietą – ALF įstaigoje Vilniuje. Pirmos oficialios pa-žintys, susitikimai ir darbo są-lygos greitai įgalino suprasti, kad gyvenu jau ne Kanadoje. Skirtumas tarp turistų ir čia dirbančios pasirodė labai di-delis.

– Kaip Jums pasisekė įsi-kurti? Ką galėtumėte patarti kitiems, kurie važiuos dirbti ilgesniam ar visam laikui, gyventi į Lietuvą?

– Dabar, turėdama pus-antrų metų gyvenimo patirtį Lietuvoje, norintiems pasekti mano pėdomis galėčiau tik tiek patarti: neturėkite iliuzi-jų, kad čia visą laiką bus Dai-nų ir tautinių šokių šventės,

kad visa Lietuva yra tokia gra-ži ir švari, kaip jūs ja matote atvirukuose. Nesvajokite, kad jūs giminės ir pažįstami vi-suomet bus tokie svetingi. Da-rydami šį, gal didžiausią savo gyvenime žingsnį, rimtai pa-galvokite ir pažiūrėkite, ką palieka ir kas jūsų laukia. Tikrąjį gyvenimo pulsą pajui-site tik ilgiau ir savarankiškai čia pagyvenę. Atvažiuojan-tiems darbo reikalais palin-kėčiau daug ištvermės ir kan-tybės. Lietuva – šalis su begale politinių, ekonominių ir so-cialinių problemų.

– Kodėl pasirinkote Kauną, o ne kokį nors kitą miestą? Ar tai buvo nuspręsta Montrealyje?

– Mano darbo vieta buvo neatsitiktinai parinkta 1993 m. besilankančios Desjardins de-legacijos Lietuvoje. Tuo metu buvo numatyta, kad pirmieji kredito kooperatyvai bus steigiami ūkininkams. Kadangi Kaune jau veikė Lietuvos ūki-ninkų sąjunga, Žemės ūkio rū-mai bei Žemės savininkų są-junga, visai natūralu, kad ir mano numatyta veikla būtų koordinuojama iš čia. Man paskirta teritorija: 10 rajonų, kurie ribojosi su Kauno ra-jonu. Praktiškai šių gairių lai-kytis buvo neįmanoma. Eėjau ten, kur mane kvietė, kur buvo noras ir pareikalavimas. Rei-kėjo aiškinti, kas yra koope-ratyvas-unija, kuo jis gali būti naudingas, kaip jį steigti ir t.t. Šiuo metu negalėčiau didžio-tis dideliais akivaizdžiais re-zultatais. Tuo tarpu Lietuvoje nėra nė vieno tikrajo to žo-džio prasme veikiančio kredito kooperatyvo. Bet tai nepri-klausė nei nuo manęs, nei nuo mano jaunų ir entuziastingų darbuotojų bei besiorganizuojančių ūkininkų ar kitų grupių į kredito kooperatyvus.

Čia pagrindinį kelią pastojė ir dar dabar trukdo lietuviškai sovietiška biurokratija. Vien tik įregistravimas atstovybės vardo, gavimas antspaudo, te-lefonų įvedimas užtruko apie šešis mėnesius. Kredito ko-operatyvų įstatymo paruoši-mas ir jo priėmimas, kur buvo įdėta mūsų projekto labai daug pastangų, užsitęsė iki 1995 m. vasario mėnesio. Kaip daugelis įstatymų, taip ir šis, nėra tobulas. Prie jo dar pri-sideda poįstatyminiai aktai ir pačio įstatymo paaiškinimas, kurie iki šiol dar nėra visiškai iki galo paruošti. Yra ir kitų įstatymų, susijusių su mūsų veikla. Į jų derinimą su kredito kooperatyvų veikla įdedama daug darbo ir pastangų.

– Kas labiausiai kliudė pa-siekti savo tikslą?

– Kaip minėjau, mano at-važiavimo į Lietuvą tikslas dar toli gražu neįgyvendintas. Gal viena didžiausių kliūčių – lietuvių vienas kitu nepasiti-kėjimas, idėjos nesupratimas,

o man ne visada suprantama šio krašto tvarka. Reikia pasi-džiaugti, kad žmonės daug kur pradeda suprasti, kad bend-radarbiaudami gali ir sau pa-dėti. Jau iš mūsų globojamų grupių buvo penki steigiamieji susirinkimai. Tikiuosi, 1996 m. pradžioje jos pradės savo veiklą.

– Kurios įstaigos ir kurie žmonės labiausiai padėjo Jūsų darbui ir gyvenimui?

– Atvažiavusi Lietuvon, pasijutau kaip tas “dykumoj šaukiantis balsas”. Kur eiti, nuo ko pradėti?... Didžiausią paramą gavau iš ALF dir. Vyt. Gruodžio bei iš kelių dar Montrealyje sutiktų ir Lietu-voje gyvenančių tautiečių, ypač žurnalistės Danguolės Rokuizienės ir prof. dr. A. Baubienės. Vėliau iš mūsų projekto partnerių: Lietuvos ūkininkų sąjungos ir Žemės ūkio rūmų. Svarbiausia mora-linė parama yra mano šeimos – vyro ir sūnaus, kurie prisitaikė prie mano sprendimo pakeisti mūsų gyvenimo sąlygas. Dabar kartu džiaugiamės, kartu ir liūdime. Taip pat jaučiu šilu-mą ir moralinę paramą iš savo plačios giminės bei visos bend-ruomenės Montrealyje.

– Ar manote, kad Lietuvos finansininkai ir kiti šios srities specialistai toliau be Jūsų ar panašios pagalbos sugebės vieni tvarkytis?

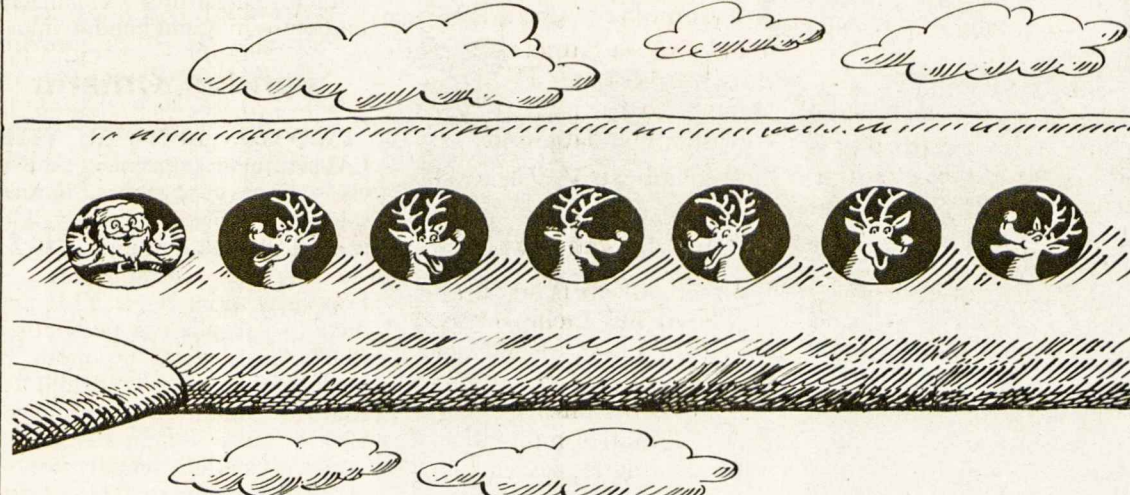
– Aš nė nemėginu daryti ypatingos įtakos Lietuvos fi-nansinėje struktūroje. Mano tikslas steigti ir dirbti su kredito kooperatyvais. Ateityje, jei sėkmingai steigsis ir veiks kredito kooperatyvai, bus vienintelės finansinės insti-tucijos, kurios teiks paskolas savo nariams, išduodamas de-mokratinu, kooperatinu pa-grindu. Norėdami įrodyti, jog kredito kooperatyvai gali svei-kai dirbti, esu pasiuntęs į Kanadą kelis ekonomikos ir finansų srityse dirbančius Lie-tuvos specialistus, kurie buvo supažindinti su Kvebeko pro-vincijoje veikiančiais kredito kooperatyvais, jų tvarkoma buhalterija, revizija ir darbu. Manau, kad visi grįžo pa-tenkinti susipažinę su jiems nauja bankininkystės sistema. Tikiuosi, kad daug parsivežtų žinių bus galima panaudoti ir Lietuvoje. Taip pat esu iškvie-tus į Kanadą apie dešimt įvairių specialistų, kurie mums padeda ruošti kredito koope-ratyvų veiklai Lietuvoje.

– Ką galėtumėte pasakyti apie finansinę ir bankinę Lietuvos veiklą?

– Šiuo metu Lietuvos ban-kai dar gyvena pereinamąjį laikotarpį. Nors jau visur veikia kompiuterinės sistemos, bet, kiek aš suprantu, jos tarp-usavio ryšio neturi. Dažnai yra labai sudėtinga atidaryti naują sąskaitą, įdėti indėlius ir juos išsiimti. Reikia pereiti bent per tris skirtingas kasas,

(Nukelta į 4-tą psl.)

NOW THAT THE HOLIDAYS
ARE OVER YOU NEED
A VACATION.

TORONTO TO VILNIUS.

Žmonės, kurie su tuo nors kiek susipažinę, visuomet savo skrydžiams į Vilnių pasirenks Finnair. Mes skrendame per Helsinkį, pačiu patogiausiu keliu į Baltijos kraštus. Nėra jokios spūsties orauostyje. Labai greitas persėdimas. Savo saugiu, punktualiu, nesudėtingu patarnavimu Finnair pagarsėjusi jau daugiau kaip dešimt metų. Jau šiandien kreipkitės į savo agentūrą dėl ekskursinių (Finncharter) skrydžių.

\$875⁰⁰

FINNCHARTER LTD.
FINNCHARTER IS A SUBSIDIARY OF FINNAIR

GATEWAY TO THE WORLD

Our BlueWings Tours brochure is now ready, so get your copy today.
Contact your travel agent or call BlueWings Tours at (416)222-0203 or 1-800-461-8651.

Domestic flights from New York, with Air Canada connection to and from Toronto, Montreal and Ottawa.
For more information, call (416)222-0203 or 1-800-461-8651. Some restrictions apply. Applicable airport taxes not included.

REGINA PIECAITIENĖ su savo sūnumi JUOZU Prienuose prie Lietu-
vos kunigaikščio Kęstučio paminklo

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SAUSIO TRYLIKTOJI

Laisvės gynėjų dienos penktąjį metinių minėjimas Vilniuje buvo pradėtas iškilmingu Lietuvos vėliavos su gedulo juosta iškėlimu Nepriklausomybės aikštėje, dalyvaujant Lietuvos prez. Algirdui Brazauskui, seimo pirm. Česlovui Jursėnui ir ministeriui pirm. Adolfui Šleževičiui. Vidurdienį žuvusiems laisvės gynėjams skirtas Mišias Vilniaus arkikatedroje atnašavo arkiv. Audrys Juozas Bačkis, pamoksle pabrėžęs, kad nėra didesnės ir brangesnės aukos kaip žuvimas už Tėvynę. Kiekvienas lietuvis, išlikęs gyvas, savo auką dabar turi atiduoti darbui, sąžiningumu ir gerumu, nepaisydamas aplink matomo blogio ir pykčio. Tada minėjimo dalyviai nužgiavo į Antakalnio kapines pagerbti žuvusiųjų laisvės gynėjų atminimo prie Laisvės paminklo, gėlėmis papuošti jų kapus ir uždegti žvakutes. Jų atminimui nuskambėjo šūvių salves, Lietuvos himnas ir giesmė „Marija, Marija“. Lietuvos operos ir baleto teatre įvyko atminimo vakaras „Stabat mater“, o po vakarinį Mišių Vilniaus arkikatedroje pirmą kartą buvo atlikto J. S. Bacho „Pasijos pagal šv. Morkų“.

DU TALKININKAI IŠ JAV

Spaudos konferencija Lietuvos krašto apsaugos ministerijoje sausio 15 d. surengė du iš JAV talkon atvykę lietuviai atsargos karininkai – aviacijos plk. lt. D. Skučas ir kariuomenės plk. E. R. Vingelis. Jiedu padės Lietuvos krašto apsaugos ministerijai siekti lietuvių karių įjungimo Šiaurės Atlanto sąjungon (NATO). „Dienos“ atstovas Aidas Žiliukas, dalyvavęs šioje konferencijoje, pranešė: „Pasak E. R. Vingelio, Lietuvoje yra daug karininkų, susipažinusių su Rusijos karinėmis struktūromis, bet mažai kas gali patarti, kaip geriau bendrauti su Vakarais ir JAV. Pažymėta, jog JAV domimasi Lietuvos kairuomenė ir teigiamai žiūriama į mūsų ketinimą tapti NATO nare. E. R. Vingelis teigė, kad JAV sprendimo priimti Lietuvą į šią karinę organizaciją Rusijos veto nepakeis. Vargu ar Rusija, negalinti susitvarkyti Čėčėnijoje, norėtų dar vieno karinio konflikto...“

KAIMAI IR JŲ ISTORIJA

Danutė Dvilinskaitė, susirūpinusi nykstančiais ir net dingstančiais kaimais, „Lietuvos aid“ gruodžio 20 d. rašė: „Priešny rajone pokarinis kaimų nykimas nebuvo toks ryškus kaip kitose Lietuvos vietovėse, tačiau ir čia išnyko apie 30 kaimų. Da-

bar yra 35 kaimai, kuriuose išlikę tik po vieną sodybą. Šešiolikoje kaimų gyvena po vieną gyventoją. Prienų rajono kultūros ir švietimo tarnyba su kraštotyros draugija skelbia konkursą „Kaimo istorija“. Galima rašyti išnykusio, dar merdinio ar beatskuriančio kaimo istoriją. Reikėtų iš senųjų gyventojų užrašyti tų vietų papročius, dainas, prisiminimus, charakteringų tam kraštui posakių, patarlių, palyginimų, pravardžių ir, žinoma, žmonių likimų...“ Laimėjimams numatytos šešios premijos: pirmoji – 500 litų, antroji – 300, trečioji – 200, trys paskatinamosios – po 100 litų. Konkursinių rašinių iki 1996 m. gruodžio 1 d. lauks Prienų kraštotyros draugija.

BĖGO LAISVĖS KILOMETRUS

Sausio tryliktosios metinių renginių laisvės aukų atminimui Vilniuje tapo devynių laisvės kilometrų bėgimas nuo Antakalnio kapinių iki Vilniaus televizijos bokšto. Ši masinė renginį suorganizavo Lietuvos bėgimo mėgėjų draugija. Šiemetiniame bėgime baigmę pasiekė tūkstantis trys bėgimo dalyviai. Jie buvo apdovanoti brošiūromis ir atminimo medaliais. Šis bėgimas apima įvairaus amžiaus dalyvius. Seniausiems bėgikams – šešiasdešimt trejų metų vilnietei Julijai Stašelienei ir septyniasdešimt septynerių metų kauniečiui B. Liulevičiui prizus įteikė Vilniaus miesto kūno kultūros, sporto ir turizmo skyriaus atstovai. Du jauniausiuosius – septynmetį panevėžietį Aidą Jocių ir anykštietę Liną Petraitę specialiais prizais apdovanojo Lietuvos bėgimo mėgėjų draugija. Lietuvos karo akademijai šiemetiniame bėgime atstovavo 162 kariūnai, Ukmergės bėgimo mėgėjų klubui „Vilkmėgė“ – 85 nariai, Jonavos bėgimo mėgėjų „Maratono“ klubui – 71. Tadas Žebrauskas „Lietuvos aid“ skaitytojams primena, kad bėgimas įsijungė ir septyni Latvijos ambasados Vilniuje darbuotojai. Siemetinį bėgimą rėmė trys akcinės bendrovės – „Vilniaus pienas“, „Vilniaus mėsos kombinatas“ ir „Autotours“.

LAUKIA BASANAVIČIAUS

Vilkaviškio centre, Lietuvos atgimimo vardu pavadintoje aikštėje, norima pastatyti paminklą lietuvių tautos patriarchui dr. Jonui Basanavičiui. Nuo pat antrojo Lietuvos atgimimo pradžios vilkaviškiečiai šiam paminklui suaukojo tūkstančius rublių, bet jie dabar verti tik kelis šimtus litų. Birutės Nenėnienės pranešimu „Lietuvos aid“ skaitytojams, akmuo paminklui jau seniai yra parvežtas iš Ukrainos į paminklų dirbtuves Vilniuje. Paminklo projektą yra sukūręs ir maketą pagaminęs skulptorius Antanas Žukauskas. Pradėti tašymo darbų neleido meistrų užsipykusių kainos. Pasak Vilkaviškio rajono burmistro Jono Mačio, tokių didelių lėšų neturėjo savivaldybė. Pagaliau buvo susitarta dalimis kas mėnesį mokėti 10.000 litų. Visas darbas kainuos daugiau kaip 200.000 litų. Pusę šios sumos pažadėjo padengti Marijampolės apskritis. Lietuvoje dar nėra nė vieno tinkamai pastatyto dr. J. Basanavičiaus paminklo. Tad finansinės paramos tikimasi susilaukti ir iš kitų Lietuvos gyventojų. Paminklo tašymo darbus žadama užbaigti 1996 m. vasarą. Tada jau bus tvarkoma ir centrinė Vilkaviškio aikštė, kurioje vilkaviškiečiai laukia dr. J. Basanavičiaus.

Būsimoji gimnazistė dainuoja Vasario 16 gimnazijos talentų vakare. Iš kairės: Lina Šmitaitė, Živilė Vitkauskaitė, Daina Šmitaitė, Laura Šiugdinytė ir Gabrielė Jankūnaitė. Nuotr. M. Šmitienės

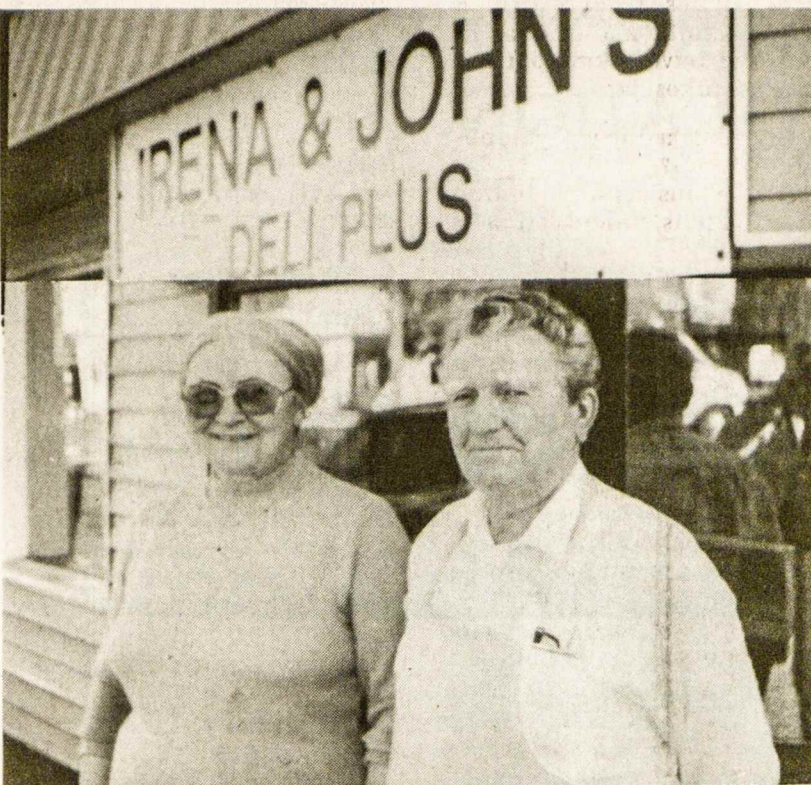
Kredito kooperatyvai Lietuvoje

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kuriuos ne visuomet būna tame pačiame pastato aukšte. Dėl bankų bankrotavimo štai ką galūni pasakyti: nuo 1995 m. pradžios iki 26 bankų jau bankrotavo 11 su virš 80 mil. indėlių. Šiuo metu dar daug jų yra sunkioje finansinėje krizėje ir stovi ant bankroto ribos. (Lietuvos akcinis inovacinis ir „Litimpeks“ bankai su 450 mil. litų blogų paskolų). Mano supratimu, daugelio kredito įstaigų steigėjai buvo ne rimti finansininkai, bet gabūs prastų žmonių išnaudotojai. Lietuvos Banko kontrolė buvo labai menka. Surinktus pinigus, už kuriuos buvo žadamos didelės palūkanos, tariamieji bankai ir kitos finansinės institucijos išsiskolindavo sau ar savo naujomis sukurtoms bendrovėms, ir kai kasos ištuštėdavo - bankrotuodavo. Aišku, bankroto atveju kaltininkų nėra. Šių bankrotų pasekmė - labai griežti Lietuvos Banko reikalavimai kredito kooperatyvų steigimui bei taisyklės jų veiklai.

– Kokie ženklai Jus labiausiai nudžiugino ir labiausiai nuliūdino Lietuvoje?

– Mano atvažiavimas Lietuvon sutapo su Dainų švente. Visiems atrodė taip linksma: nuostabi vasara ir dar dainos, šokiai, susitikimai. Geriau tikėtis negalėjau. Tik gaila, kad su Dainų švente pasibaigė ir ta pakili nuotaika. Pasirodė tikras tautos ir jos gyventojų

IRENA ir ALGIRDAS DRAGŪNEVIČIAI ilgamečiai Kanados lietuvių bendruomenės ir skautų veikėjai Londone, Ont., prie savo penkerių metų sukaktį švenčiančios parduotuvės

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas. Pasirašyta pakvitavimą jums atsiųsime. 4% iki \$2,000.00 plius pristatymas, 3% daugiau kaip \$2,000.00 plius pristatymas.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	\$	\$
Paslaugos 4% ar 3%		
Pristatymas į rankas	\$12.00	\$15.00
IŠ VISO	\$	00 \$
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
Tel.	Tel.	

Vasario 16 gimnazijos dvylktokas MARTYNAS LIPŠYS koncertuoja talentų vakare. Nuotr. M. Šmitienės

pajėgia apmokėti buitines išlaidas (vanduo, šildymas, elektrą, dujas), o kur maistas, apranga? Daug benamių vaikų, našlaičių, girtuokliujančių šeimų. Varganai atrodo ir iš kolchozo dulkių besikeliantis Lietuvos ūkininkas. Gal užbaigsiu sakydama, kad ir čia „sotus alkanas neužjaucia“.

– Dėkojame už atsakymus ir linkime dar daug gero padaryti Lietuvos žmonėms, kuriems šiuo metu itin reikalinga visokeriopa pagalba.

Pokalbį su R. Piečaitiene parėngė kun. K. J. Ambrasas

“Talkos” lietuvių kredito kooperatyvo raštinės darbui, nepilnam laikui (part time) reikalingas tarnautojas-ja.

Būtina mokėti lietuvių ir anglų kalbas. Dėl sąlygų teirautis: “Talka” lietuvių kredito kooperatyvas, 830 Main St. East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

A. a. ANTANAS MARTINKA-VIČIUS š. m. sausio mėn. 10 d. savo žemiškąją kelionę baigė. Ostzanderio laidojimo namuose kalbėjome rožinį ir maldas, sausio 13 d. Šv. Kazimiero lietuvių katalikų bažnyčioje Delhi klebonas kun. L. Kemėsis už jo vėlę auškojo Mišias. Likome su liūdesiu širdyse dėl išskelavusio Anapilino dorio lietuvių.

JAUNIAUSIOJO PARAPIJIEČIO, Prano ir Jūratės Pargauskų sūnaus, krikštynos ir “ba-

by shower” įvyko 1996 m. sausio 14 d. Mišių metu per krikšto sakramentą jam suteiktas vardas Pranas Tadas, sukalbėtos labai gražios, šiai progai pritaikytos maldos. Po Mišių rinkomės į parapijos salę, kuri buvo gražiai išpušta, jauki, o stalai pilni gausių vaišių. Oficialiąją dalį pradėjo mažojo Prano teta Rita, padėjojo susirinkusiems, pasidžiaugė, kad jau ketvirtą kartą auga Pranas Pargauskas. Tėvelius, Praną ir Jūratę, senelius, Praną ir Teresę ir visą šeimą KLB apylinkės narių vardu sveikino St. Beržinis, KLKM dr. jos Delhi-Tillsonburgo skyriaus narių vardu – A. Aleliūnienė, choristų vardu – B. Vytenė. Prano tėveliams buvo įteikta piniginė dovana skirta sūniui “pra-džiaui gyvenimui”. Smagiai praėjo popietė pajavairinta deklamacija, dainomis, malonių bendravimu. V.

London, Ontario

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ VEIKLAI siaurėjant ir rašančių skaičiui vis retėjant, ypač mažose lietuvių salose pasigendama veiklos reportažų. Skaitantiems “T.Z.” vis rečiau atrandamas ir Londonas, nors čia ir KLB apylinkė, ir parapija (tik pusšimtis ja išlaikančių), metai po metų vis ketvirtą vietą po didžiųjų Toronto ir Hamiltono parapijų su \$2.000 auka religinei Lietuvos šalpai. Nustemba net patys londoniečiai save pamatę “juodu druku” Žiburiuose! Kad nesame dingę iš lietuviško gyvenimo, rodo štai įvykę KLB Londono apylinkės metinis informacinis susirinkimas, KLB apyl. valdybos ir mokyklės surengta eglutė, choro “Pašvaistė” metinis susirinkimas, pensininkų klubo kalėdiniai pietūs ir “Pašvaistės” atliktas Kūčių nakties religinis koncertas.

Dabar ieškomi ir kviečiami tautinių šokių šokėjai (visų amžių) šią vasarą dalyvauti Čikagoje X Tautinių šokių šventėje – kas tik įstengia – kad Londonas būtų atstovaujamas! Kreiptis į Rasą 519 657-5258. Tuo telefonu kreiptis ir mokykla susidomėjusiems, kad ją lankantys galėtų tapti lietuviškos veiklos korespondentais. K.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu “Union Gas” atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos vyčių “Pagalbos Lietuvai” vadovas Robertas S. Boris pranešė iš Detroito, kad Vilkaviškio katedrai sausio 2-5 d.d. buvo paruošta ir išsiųsta suolų siunta, turinti beveik tūkstantį vietų sėdėti ir klūpoti. Suolai buvo gauti iš Detroito Farmington Hills priemiesčio katalikų šventovės “Our Lady of Sorrows”. Lietuvai dovanotiems suolams ten nusiūsti reikės dviejų ar net trijų didelių siuntų, kainuosiančių po 6.000 dolerių. Pirmosios siuntos išlaidas pažadėjo padengti suolų padovanojusios “Our Lady of Sorrows” šventovės klebonas mons. Walter Hurley.

Floridos lietuvių klubas St. Petersburgje jau daugiau kaip trisdešimt metų iš eilės surengia bendrą Kūčių vakarienę apylinkės lietuviams. 1995 m. kalėdinė Kūčių vakarienė įvyko gruodžio 24 d. Šis tradicinis renginys buvo pradėtas aptemdytos salės scenon atėjusio choro su degančiomis žvakutėmis rankose. Choras, diriguojamas mūs. Petro Armono, pianinu padėtas Reginos Dikienės, sugiedojo penkias kalėdines giesmes. Kūčių vakarienėje dalyva-vo pusketvirtą šimto lietuvių, kuriuos pasveikino klubo valdybos pirm. Albinas Karnius. Kūčių patiekalus palaimino maldą sukalbėjęs Šv. Kazimiero misijos vadovas kun. Stepas Ropolas, OFM. Kūčioms buvo paruošta dvylika tradicinių patiekalų. Juos paruošė šio renginio vyr. organizatorė Angelė Karnienė su gražių darbščių talkininkų būreliu.

Australija

Sidnio lietuvių sodyboje gyvenantis Steponas Dapkus specialiomis Mišiomis 1995 m. gruodžio 20 d. prisiminė Toronto mirusį savo brolį Stasį Dabkų. Vėlonis buvo ilgametis “T.Z.” bendradarbis, savo nuotraukomis jamžinės Toronto lietuvių ir jų renginius. Deja, lietuviškas Mišias tolimojoje Australijoje teko pakeisti angliškoms. Mat susirgus Sidnio lietuvių sodybos kapelionui kun. P. Martūzui, jas salėje angliškai atnašavo vietinės australų katalikų parapijos klebonas kun. D. Baigunis, SDB. Prie Dabkų šeimos paruošto gedulinių pietų stalo susėdo visi Sidnio lietuvių sodybos gyventojai.

Lietuvos kairuomenės šventės minėjimą Kanberos lietuviams 1995 m. lapkričio 26, sekmadienį, Lietuvių klube surengė Kanberos ramovėnų valdyba. Lietuvos nepriklausomybės kovų aukas pagerbus prie klubo sodelyje pastatyto Laisvės paminklo salėje paskaitė “Lietuva šiandien” skaitė prof. Vytautas Doniela. Meninę programą atliko iš Sidnio atvykusi “Sutartinė”, vadovaujama Marinos Osinaitės-Cox.

Brazilija

Šv. Juozapo parapijos Sao Paulo pašventinimo šešiasdešimtmėčio sukaktin buvo pakviestas keliaujantis lietuvių išeivijos vysk. Paulius Baltakis, OFM. Brazilijos lietuviai džiaugiasi iš jo gautais kalėdiniais bei naujametinėmis sveikinimais ir pažadu atvykti Šv.

Juozapo parapijos šventėn. Vysk. P. Baltakis, OFM, šia proga taipgi aplankys ir Argentinos bei Urugvajaus lietuvių.

Lenkija

Lietuvos konsulato Seinuose Lenkijos policija vis dar neapsaugo nuo teršimo dažais susirgusių lenkų politinių chuliganų. Lietuvos konsulas Vidmantas Povilonis vėl painformavo policiją, kad ant Lietuvos konsulato iškabos buvo užplėta raudonų dažų sausio 3 d. naktį. Tai buvo šeštasis Lietuvos konsulato užpuolimas Seinuose. Paskutinį kartą 1995 m. Lietuvos konsulato herbas taip buvo išniekintas spalio 23 d. naktį. Policija atsisakė parūpinti nuolatinę apsaugą Lietuvos konsulatui Seinuose, nors ten yra gyvenęs vysk. Antanas Baranauskas. “Anykščių šilelio” autorius. Jo palaikams, uždarytiems Seinų katedros rūsyje, netgi neleidžiama pastatyti paminklo Seinų mieste, nors jo projektas jau yra sukurtas šuo metu žymiausio skulptoriaus Gedimino Jokūbonio. Leidimo “Anykščių šilelio” dainiaus paminklui Seinuose neduoda Lenkijos valdžios įstai-gos.

Keistai atrodo vis atidėliojama Seinų policijos apsauga raudonais dažais niekinamam Lietuvos herbiui. Nesinori tikėti, kad Seinų policija neturi lėšų nuolatiniam savo postui prie Lietuvos konsulato Seinuose. Negi tokiu atveju neįmanoma surasti ir sumti nė vieno Lietuvos konsulato herbo niekin-to. Atrodo, Lietuvos konsulas V. Povilonis ėmėsi griežtesnio protesto priemonių. Mat Seinuose lankėsi ir su policijos viršininku susitiko iš Varšuvos atvykęs Lenkijos seimo pirm. Juzefas Zichas, tuo metu ruošėsis dviejų dienų oficialiam vizitui Lietuvoje. Jam Seinų policijos viršininkas Ježis Stančikas įteikė paruoštus Lietuvos konsulato apsaugos planus.

Lenkijos seimo pirm. J. Zichą Lietuvon pakvietė jos seimo pirm. Česlovas Jursėnas. Vilniūn atvykęs pirm. J. Zicho delegaciją sudarė jo pavaduotojas Marekšas Belinskis, patarėjas Romanas Milinecas, Adomas Dobronskis, Lenkijos seimo narys ir tarptarpatinės grupės vadovas ryšiams su Lietuvos seimu, bei kiti pareigūnai. Svečiai iš Varšuvos dalyvavo iškilmingame Lietuvos seimo posėdyje, kuris, atrodo, buvo skirtas Sausio tryliktosios įvykių penkmečiui.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:
Angelę Šalvaiytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.75%
santapas 3.25%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 4.25%
180 dienų indėlius 4.25%
1 m. term. indėlius 4.50%
2 m. term. indėlius 5.00%
3 m. term. indėlius 5.00%
4 m. term. indėlius 5.50%
5 m. term. indėlius 5.625%

RRSP ir RRIF (Variable) 3.00%
1 m. ind. 4.50%
2 m. ind. 5.00%
3 m. ind. 5.00%
4 m. ind. 5.50%
5 m. ind. 5.625%

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus “Talkoje”

PASKOLAS
Asmeninės nuo 13.00%
nekiln. turto 1 m. 6.75%

Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000. Be to, narių santapos apdraustas TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu.

PIRMOJI LIETUVIŠKA SIUNTIMO BENDROVĖ KANADOJE

- * Laivu siunčiant \$8 už kubinę pėdą
- * Lektuvu siunčiant \$5.50 už kilogramą
- * Pristatymas iki 50 kg \$14
- * Priimame visokias dėžes ta pačia kaina
- * Iš toliau siųsti per U.P.S.
- * Mes galime palydėti jus važiuojant į Lietuvą

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiai tel. 514 366-8259
Hamiltono raj. – Bernardas ir Danutė Mačiai tel. 905 632-4558
Mississaugos raj. – Algis ir Milda Trumpickai tel. 905 822-1827
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaltai tel. 519 773-8007
Buffalo, N.Y. raj. Danguolė ir Don French tel. 905 871-1799

Informacijos klausimais dėl dolerių siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, dėl palydėjimo ar pagalbos nuvažiuoti į Lietuvą prašome rašyti arba skambinti:

Genei ir Vytui Kairiams, 517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.

Tel. ir FAX 905 643-3334

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Iš Lietuvos sugrįžęs VYTAUTAS ZALATORIUS savo namuose, Berwyn, IL, kartu su buvusiu Cicero ateitininkų veikėju, dabar turinčiu nekilnojamo turto pardavimo įstaigą Cicero mieste, ALEKSU ŠATU (kairėje). Nuotr. Ed. Šulaitis

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Vytautas Zalatorius, kuris lietuvių tarpe yra pasireiškęs kaip visuomenininkas ir žurnalistas (jis anksčiau bendradarbiavo ir "TŽ"), jau nuo senų laikų stengėsi Lietuvai ir jos žmonėms padėti ne vien tik žodžiais, bet ir konkrečiais darbais. Dėl to, o taip pat ir dėl savo atvirumo, jis išvijoje buvo apšauktas "komunistu" ar kitais vardais.

Kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, jis pradėjo galvoti, kad turėtų tęsti savo įsipareigojimus Lietuvai ir stengėsi ten nuvažiuoti bei įsidarbinti. Taip tarė, taip ir padarė. Nuvykęs į Vilnių, jis ketverius metus darbavosi valstybinėje socialinio draudimo įstaigoje - "Sodroje". Tačiau ten pasijuto nereikalingu, nes daug vietinių tautiečių taikėsi į jo vietą.

Teko Vytautą sutikti jo namuose - Berwyno miestelyje, tik truputį į vakarus nuo Čikagos. Jis gali daug ką apie tautiečius Lietuvoje ir pačią Lietuvą pasakyti. Šis palyginti jaunas vyras (šių vasarą suėis 65 metai amžiaus) manė kad Lietuva laukia išsivijusių lietuvių ištiestomis rankomis. Todėl jis šiandien yra gerokai nusivylęs, nes jo idealizmo ten niekas nesuprato ir neįvertino - keldavo įvairias intrigas, sudarydavo nepakeliamą atmosferą darbovietėje. Dėl to jis nusprendė išeiti atsisakymo iš darbo raštu.

Turėjęs Čikagoje gerai apmokamą darbą, jis išėjo į ankstyvą pensiją ir, dirbdamas Lietuvoje, prarado nemažai pinigų. Lietuvoje iš gaunamos algos negalėjęs gyventi taip, kaip buvo įpratęs Amerikoje, tačiau nusprendė pabandyti verstis taip, kaip visi kiti Lietuvos gyventojai. O tai nebuvo lengva. Su tuo jis apsirato, bet negalėjo apsigyventi su žmonių nenuoširdumu, nenorui priimti naujų minčių, darbo etikos bei daugelio panašių dalykų.

Pagrindinė jo mintis, kurią V. Zalatorius dabar stengiasi pabrėžti, yra ta, kad iš Amerikos atvykusiam lietuviui tėvynėje būti lietuviu yra labai sunku. Jis mano, kad Lietuvoje gyvenančių tautiečių požiūris į išsivijusių lietuvių yra gana paprastas: galite pas mus atvažiuoti, tik atsivežkite savo

pinigus ir į mūsų reikalus nesikiškite, nedrįskite mus mokyti ir pan. Beje, V. Zalatorius nėra pirmas ar vienintelis tautietis iš užsienio, kuris Lietuvoje buvo nesuprastas, neįvertintas ir "išstumtas". Tokių skaičių vis gausėja ir tam galia, atrodo, nebus. Žinoma, kol vis dar atsirasi idealistų, tokių kaip Vytautas, kurie važiuos į tėvynę ir siūlys savo patirtį, sugebėjimus.

Šiandien jo išpučiai dar nesugulėję. Ateityje jis spaudoje dar daugiau šia tema parašys. O dabar jis vėl jungsis į Čikagos lietuvių veiklą.

Sausio 13-sios įvykiai prie Vilniaus televizijos bokšto ir ten kritusios aukos buvo prisimintos Pasaulio lietuvių centre Lemontse sausio 14 dieną, kai buvo minimas penkmetis nuo anų šurpių dienų.

Čia pagrindinę kalbą pasakė aukštas amerikiečių pareigūnas, kuris taip pat yra vienas populiariausių Lietuvoje - Valdas Adamkus. Jis savo kalboje pareiškė, kad tie, kurie kovojo už Lietuvos laisvę, troško ramaus gyvenimo. Kartu jis ir klausė, ar tokį gyvenimą tauta turi? Jo nuomone, visi yra apsvylę, nes dabar vyrauja korupcija ir moralinė anarchija. Todėl padėčiai gelbėti, kalbėtojo nuomone, reikalingi ankstyvi seimo rinkimai. Jis išskėlė, kad nomenklatūrininkų politinės grupės kaupia kapitalą ir ruošiasi rinkimams, tuo tarpu opozicija dirba neveiksmingai ir lva kažko laukia. V. Adamkus savo ryžtingos kalbos pabaigoje pabrėžė, kad lietuviams reikia vėl Sausio 13-sios dvasios, kuri galėtų atstatyti valstybės ir žmonių gerovę.

Šio minėjimo pradžioje poetė Julija Švabaitė-Gylienė paskaitė šiai dienai pritaikytą posmą. Pirmininkavo Lietuvos respublikonų lygos pirm. Anatolijus Milūnas, o jame dalyvavo apie 400 tautiečių.

Šv. Kazimiero vienuolyno buvusi viršininkė sesuo Teofilė Adomaitytė, kuri, sulaukusi 90 metų, mirė sausio 10 d., buvo plačiai aprašyta "Chicago Tribune" dienraščio sausio 12 d. laidoje. Ilgame straipsnyje išskaičiuota šios vienuolės ilgametė veikla.

Sesuo Teofilija, gimusi Mt. Carmel vietovėje, Pensilvanijos valstijoje, Scrantono ko-

Lietuvos partizanų globos fondas

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ, Čikaga

1996 m. sausio 17 d. "Seklyčioje", JAV LB soc. reikalų tarybos vyresniųjų lietuvių centre, kalbėjo Lietuvos partizanų globos fondo pirm. Leonas Maskaliūnas, o apie partizanus - Povilas Vaičekas, LPG fondo sekretorius.

Inž. L. Maskaliūnas yra dirbęs 24 m. užsienyje savo specialybėje svarbiose pareigose. Jis yra veiklus visuomenininkas, skatų veikėjas, Vydūno šalpos fondo pirmininkas, VI-ojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo organizacinio komiteto pirmininkas, VII-ojo, VIII-ojo ir IX-ojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo tarybos narys ir paskutinajame, IX-jame pirmininkavo visumos posėdžiui. Jis yra taip pat Medininkų pilies atstatymo fondo v-bos pirmininkas.

Savo žodyje jis pabrėžė, kad Lietuvos partizanų globos fondas, tik senesniai įsisteigęs, yra užsienio lietuvių nepaprastai reikiamas.

Kai JAV ir Kanadoje lankėsi "Šilo" dainininkai-partizanai, žmonės aukėjo Lietuvos partizanams ir pavieniams dainininkams. Atskaičius visas išlaidas, 3,500 dol. buvo pervesta Lietuvos laisvės kovų sąjūdžiui (LLKS). Tai buvo vienartinė parama. Kilo mintis sudaryti komitetą nuolat remti ir globoti dar gyvus ir vargstančius Lietuvos partizanus. Tas komitetas buvo įsteigtas kaip JAV LB soc. reikalų tarybos padalinys. Jį sudaro pirm. Leonas Maskaliūnas, sek. Povilas Vaičekas, išd. Antanas Pauzuolis, narės - Birutė Jasaitienė ir Marija Remienė.

Lietuvos partizanų globos fondo tikslai: 1. rinkti aukas buvusiems Lietuvos partizanams šelpti, 2. teikti paramą buvusiems Lietuvos partizanams, ypač sergantiems, sužeistiems, invalidams, 3. teikti paramą žuvusių partizanų šeimoms, 4. teikti paramą žuvusių partizanų vaikams, siekiantiems aukštojo mokslo Lietuvoje, 5. prisidėti prie "Lietuvos partizanų dainų" išleidimo.

Parama bus teikiama per Lietuvos laisvės kovotojų sąjūdį (LLKS). LLKS buvo įsteigtas 1949 m. ir atkurtas 1992 m., kaip politinių kalinių ir tremtinių skyrius.

Komitetas yra numatęs, kad 200 dol. auka padės globoti vieną partizaną išstius metus ir bus išmokama per LLKS organizaciją.

legijoje gavo bakalaurės laipsnį. Pradžioje darbuos lietuvių parapirijinėse mokyklose Pensilvanijoje ir Čikagoje. Parengė aštuonis vadovėlius lietuvių kalbos mokymui, kurie vadinosi "Paratimai". 1932 m. ji studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune, iš kurio sugrįžusi buvo paskirta savo vienuolijos pradinų mokyklų vadove.

1952 m. Teofilė buvo išrinkta Šv. Kazimiero vienuolijos generaline viršininke. Rašoma, kad ji 13 metų darbuos Argentinoje, kur mokė lietuvių ir anglų kalbų. Čikagoje darbuos Kazimieriečių administruojamoje Loreto ligoninėje. 1981 m. ši pasiūlymą vienuolė buvo išrinkta į Čikagos "Senior Citizens Hall of Fame".

nizacijos atstovus kas 3 mėnesiai.

Jis sakė, kad šis fondas turi sąskaitą "Standard Federal" banke Čikagoje. Iki šiol jau du kartus didesnės sumos (5,500 dol. ir 9,900 dol.) perduota LLKS. Iš tų sumų tik 10% Lietuvoje skiriama administraciniais reikalams (nuvežti paramą į įvairias Lietuvos vietas, susirašinėjimui ir pan.). LLKS veda labai tikslią atskaitomybę ir atsiunčia sąrašus, kas, kada ir kiek gavo. Gauta suma yra patvirtinama gavėjo parašu. L. Maskaliūnas pabrėžė, kad kelioms Lietuva iš JAV apmokėti nenaudojami LPG fondo pinigai: kelionę apsimoka pats keliautojas.

L. Maskaliūnas sakė, kad Lietuvoje yra užvesta graži tvarkoma kartoteka. Yra LLKS nario-partizano anketos su įvairia, smulkia informacija: partizanavimo pradžia, vieta, rinktinė, priesaika, dalyvavimas kautynėse (kur ir kada), apdovanojimai, partizanavimo pabaiga, kada buvo sumtas, sužeistas, legalizavosi vadui leidis, pasidavė su ginklu, be ginklo, išsislapstė, ar buvo teisistas ir kuriam laikui, ar neteisistas, kur atliko bausmę, kiek metų kalėjo, kada grįžo. Visa tai turi dar paliudyti du liudininkai. LLKS tai labai rūpestingai tikrina.

Toliau kalbėjo inž. Povilas Vaičekas, buvęs partizanas, kalnys ir Sibiro tremtinys, kuris labai uoliai dirba, kad padėtų dar gyviems išlikusiems partizanams.

Jis apžvelgė LLKS atsiųstas gyvų išlikusių partizanų anketas. Tai žmonės, kurie stojo ginti savo tėvynės. Anuomet (1944-1954) jokia pasaulio TV jų kovų ir kančių nerodė, nei "NY Times", nei "Washington Post" apie juos nerašė, net ir Popiežius nedrįso tada apie juos užsiminti. "Kraujo upe liai tekėjo ir aš juos mačiau", sakė P. Vaičekas. 50 metų buvo sakoma, kad tai "banditai", desperatiškai besipriešinę išaušusiam šviesiam sovietinės Lietuvos rytui. Jų kova buvo suniekinama, purvais apdrabstyta, okupantų žodžiais tarant, "išmesta į istorijos šiukšlyną". Bet tiesos negalima numarinti! Ji keliai iš kapų. Partizanai perlaidojami iš žvyrduobių ir melioracijos griovių. Jiems statomi kryžiai ir paminklai. LDDP valdžia bijo tos teisybės ir per istorikus bando aiškinti, kad sribai ir partizanai buvę tokios pat komunistų aukos.

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

Kokie iš tikrųjų yra žmonės tie partizanai? P. Vaičekas supažindino su partizanais, panaudodamas

269 anketų duomenis. Tai žmonės, kurie vykdė 1938 m. Lietuvos Konstitucijos 17 ir 133 straipsnius, kur sakoma, kad ginti Lietuvą yra kiekvieno piliečio pareiga.

Iš 269 anketose minimų asmenų 248 yra vyrai ir 21 moteris. Iš 269 tik 12 nebuvo kančiami ir išliko nesuimti. Visi kiti (257) kentėjo ir buvo Lietuvos kovos dėl laisvės kankiniai. 59 vyrai ir 5 moterys buvo sunkiai sužeisti ir pateko į priešų rankas. 207 dalyvavo neįgyose kautynėse su priešu. 229 buvo davę partizano priesaiką: "Mylėti Dievą, Tėvynę, ginti teisiųjų reikalą, laisvę". 42 jų yra apdovanoti partizanų ordiniais ir medaliais. 10 vyrų ir 1 moteris buvo apnuodyti, užmigdyti ir taip suimti. Buvo ir tokių, kurie 10 metų išbuvo uždaryti Vladimiro kalėjimo vienuotėje. 64 buvo sunkiai sužeisti kautynėse, 10 buvo užpulti iš pasalų, 14 buvo suimti, panaudojant klaidą, provokaciją - 2. Dauguma buvo nuteisti ar be teismo nusiųsti į sovietinius kalėjimus bei koncentracijos stovyklas. 7 buvo nuteisti mirti, bet bausmė nebuvo įvykdyta, nes buvo "pasigailėta", bausmė pakeista į 25 m. kalėjimą.

25 metams ir daugiau buvo nuteisti 109 asmenys; 20-15 m. - 17 asmenų; 10 metų plius 5 m. be teisių - 100 žmonių. Kiti gavo mažesnes bausmes.

Grįžę į Lietuvą jie kėlė tautos dvasią, žadino meilę Lietuvai ir neabejojo nepriklausomybe. Jie budėjo prieš TV bokšto sausio 13-ją ir prie seimo rūmų.

Šių žmonių amžius dabar yra: 65 m. - 72 m.; 166 jų yra gimę 1923-1929 metais. Jauniausia partizanė "Piemenaitė" 60 m. (gim. 1936), vyriausias partizanas - 89 m.

Išlikusių gyvų pagal apygardas: "Tauro" - 65, "Dainavos" - 42, Algimanto - 27, "Didžiosios kovos" - 26, Kęstučio - 20, "Vyčio" - 22, "Prisikėlimo" - 13, "Žemaičių" - 9, Vytauto - 8, ir kitose - 38.

P. Vaičekas sakė, kad "Išsivijus moralinė pareiga yra įamžinti ir partizanų dainas. Tauta mylėjo partizanus, kūrė jiems dainas, tai naujoji, kruvina mūsų tautosaka".

P. Vaičekas baigė savo pranešimą sakydamas: "Štai dėl ko Čikagoje ir įsikūrė Lietuvos partizanų globos fondas, nors šiek tiek padėti tikriems Lietuvos nepriklausomybės gynėjams".

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Pastaba. Čekiai rašomi: LPG Fund ir siunčiami: Standard Federal Bank c/o LPG Fund, Acct. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA arba LPG Fund, 2711 W. 71st Chicago, IL 60629, USA.

Montrealyje veikiančioje "Annexe du Centre Champlain" suaugusių mokykloje prancūzų kalbos mokosi ir du lietuviai. Iš jų viena - INGA GEDRIKIENE matome kun. K. J. Ambraso nuotrauką. Čionai tarp 43 tautybų suorganizuotoje parodoje dalyvavo ir lietuviai, parodę tautinius drabužius, gintarą, verbas ir kt.

Taip veikia Prancūzijos lietuviai

Prancūzijos lietuvių bendruomenė 1995 m. gruodžio mėnesį išleido žiniaraštį, apibūdinantį jos veiklą, paskutinio pusmečio įvykius, ateities planus. Pr.LB pirmininkas Perkūnas Liutkus savo kalėdiniam sveikinime pažymi, kad protėvių žemė vis "beldžiasi į mūsų širdis", nors nedaug Prancūzijoje gyvenančių lietuvių gali grįžti į Lietuvą gyventi ir dirbti. Į Prancūziją pastaruoju metu yra atvykę nemažai lietuvių iš Lietuvos. Pr.LB veikla juos suburia, sudaro galimybes jiems bendrauti ir praturtinti vieni kitų gyvenimą.

Lietuvos Nepriklausomybės šventė numatyta paminėti vasario 17 d. Paryžiuje (Eglise italienne), Mišiomis 3.30 v.p.p., vaishėmis ir menine programa, kurią atliks nauja tautinių šokių grupė ir choras.

Prancūzijos lietuvių bendruomenės taryba neteko ilgamečio nario Jono Masiulio, gimusio Panevėžyje 1911 m. Studijavęs teisę Prancūzijoje, jis grįžo į Lietuvą ir sukūrė ten šeimą. Sovietams užėmus Lietuvą, jis vėl atsirado Prancūzijoje, tarnavo svetimšalių legione, gavo "Croix de Guerre" žymenį. Vienu metu dirbo BBC žurnalistu, nuolat rašė straipsnius "Europos lietuviui", dirbo IMEG naftotiekijų įrengimo firmoje. J. Masiulis mirė Ženevoje 1995 m. lapkričio 8 d. Jo pelenai palaidoti Ramygalos kapinėse.

Penktasis Elzasas (Alsace) lietuvių ir lietuvių draugų metinis susirinkimas įvyko 1995 m. rugpjūčio mėn., surengtas Lietuvių katalikų misijos, vadovaujamos prelato Jono Petrošiaus, kartu su Elzaso lietuvių sąjunga, kuriai pirmininkauja Philippe Edel. Garbės svečiu buvo Lietuvos ambasadorius Prancūzijai Ričardas Bačkis.

Prancūzijos ministeris Europos reikalams Michel Barnier, 1995 m. spalio 10 ir 11 d. lankėsi Vilniuje su delegacija pasitarimams apie dvišalius santykius ir Lietuvos įsijungimą į Europos sąjungą. Jis susitiko su prezidentu Algirdu Brazausku, ministru pirmininku Adolfu Šleževičium ir užsienio reikalų ministru P. Gyliu. Ministeris pirmininkas žadėjo lankytis Prancūzijoje 1996 m. sausio

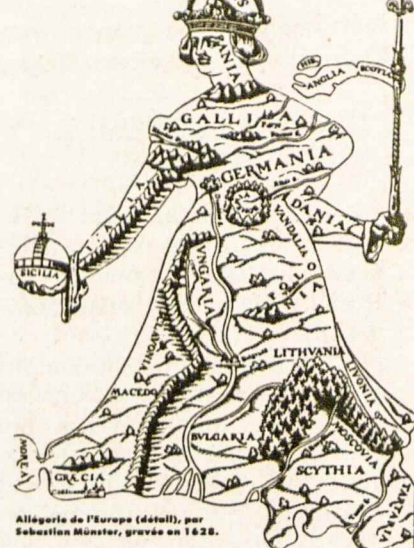
mėn. gale ekonominių ryšių ir investicijų plėtojimo reikalais.

1995 m. lapkričio 7 d. Prancūzijos seimo (Assemblée Nationale) patalpose buvo surengti pietūs Lietuvos ambasadoriaus Ričardo Bačkio garbei. Dalyvavo Georges Durand, parlamentinių ryšių su Lietuva komiteto pirmininkas, senatorius Claude Huriet, seimo ir senatoriai bei užsienio reikalų ministerijos atstovai.

Lietuvos atstovai pirmą sykį aktyviai reikišė 1995 m. spalio lapkričio mėn. įvykusiame UNESCO suvažiavime Paryžiuje. Delegaciją dalyvavo prof. Bronius Genzelis, pirmininkas Lietuvos UNESCO komisijos bei seimo komisijos švietimo, mokslo ir kultūros reikalams. Taipgi dalyvavo kultūros ministeris Juozas Nekrošius, kalbėjęs visumos sesijoje lapkričio 2 d., ir seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, atstovavęs Lietuvos prezidentui UNESCO penkiasdešimtmečio iškilinėse lapkričio 16 d. Ugnė Karvelytė, nuolatinė Lietuvos atstovė UNESCO organizacijoje ir II-osios grupės (Rytų ir Vidurio Europos) pirmininkė buvo išrinkta 28-sios sesijos vicepirmininke,

ALLEGORINĖ EUROPA

iš Sebastiano Münsterio 1628 m. žemėlapis. Jame matyti ir Lietuvos vardas "Lithuania".

“Gyvųjų akmenų” jaunimo grupė gieda pamaldų metu Lietuvoje

“Jei šie tylės, akmenys šauks”

Lietuvos jaunimo grupės evangelizacinė veikla, prabylanti nauju būdu ir dabarties jaunimą, į kuri kėsinais įvairios sektos. Toji grupė “Gyvieji akmenys” reikalinga dvasinės ir finansinės paramos

VINCAS KOLYČIUS. Toronto

Šio rašinio antraštė – Jėzaus žodžiai, pasakyti fariziejams, kai jie liepė Jam sudrausti savo mokinius (Lk. 19,40).

Vieni tų, kurie šiuo metu Lietuvoje netyli, yra “Gyvieji akmenys”, apie kuriuos jau anksčiau esu rašęs ir kuriuos daug kas remia, kad jie galėtų “šaukti”. Praėjusį rudenį, po vasaros atostogų, jie šiek tiek persitvarkė, vėl pradėjo evangelizacinį darbą Lietuvoje.

Kaune kas dvi savaitės vyksta atviri šlovimo susirinkimai, į kuriuos yra kviečiami visi. Kiekvienam susirinkimui yra kviečiamas kalbėtojas ir gvildinama speciali tai dienai skirta tema. Taip pat yra rengiamos išvykos į kitas vietas. Rudens metu buvo aplankytos šios vietovės: Jonava, applan-kyta Šv. Petro ir Povilo parapija Panevėžyje. Evangelizaciniai susirinkimai buvo surengti Želvoje, kur įvyko susitikimai su moksleiviais, mokytojais ir parapijiečiais. Taip pat panašūs susirinkimai buvo Lapėse, Betygaloje, Vepriuose. Ypatingas dėmesys yra kreipiamas į jaunimą, kuris dar blaškosi ir dažnai pasirenka nekrikščioniškas sektas.

Kartu vyksta formavimas “Gyvųjų akmenų” bendruomenės, nes, norint kitiems duoti, reikia patiems semtis dvasinio maisto. Kai kurie nariai vyko į specialius “Pauliaus

paslapties” kursų Lenkijoje. Evangelizacinės mokyklos kursai “Gyvųjų akmenų” iniciatyva buvo surengti Kaune, Vilniuje ir Klaipėdoje.

Evangelizacija šiandien. Taip ar ne? Ta tema buvo nagrinėjama Kaune spalio 22 d., kur susirinko dalyvių iš 35 maldos grupių Lietuvoje. Leiskime kalbėti jiems patiems:

Antanas Jonauskis “Gyvųjų akmenų” evangelizacinio centro koordinatorių: “Nuo pat pirmos rugsėjo dienos ieškojom Vakaruose didžiųjų evangelistų. Visi geranoriškai atsiliepė, bet nė vienas negalėjo atvykti. Buvom priversti tenkintis savais – “lietuviškais” beveik mažutėliais. Nusprendėm apsvartyti 4 temas: 1. Ką pati Bažnyčia kalba apie evangelizaciją; 2. Koks žmogus gali skelbti Gerąją naujieną (asmeninio šventumo svarbą); 3. Kokią žinią nešam pasauliui; 4. Kokia šiandien situacija Lietuvoje.”

Dalė Smerauskaitė: “Pripažįsiu, labai troškom pasiūlyti ir į save, į savo norus, planus. Į savo sulinkusius kelius ir nuleistas rankas. Atvirai ir su blaiviu nusižeminimu, jog ne tik mes “akmenėliai”, bet ir visi yra pašaukti nešti Gerąją naujieną. Ir daugelis, ne tik mes, stengiamės tai daryti, bet pavargstam ir nežinom ko griežti, nuo ko vėl pradėti”.

Dalius Mackela, Kaunas: “Labiausiai įstrigo kun. G. Grušo kalba, kad iš tiesų yra

didžiulė nuodėmė neskelbti Evangelijos, nes kartais tyla yra nuodėmė, nusikaltimas. Ir todėl aš turiu išdrįsti perlipsti per save, pamint po savo kojomis “aš” ir išdrįsti pasakyti žmogui, kad Dievas jį myli. Kartais nebijoti, netylėti. Ir dar viena mintis, kad aš turiu pradėti nuo savo asmeninio šventumo, nuo evangelizavimo savo tėvų, savo brolių, sesių ir tų, kurie yra šalia ir paskui išeiti į visą pasaulį savo gyvenimu, koks aš esu.”

Kun. G. Grušas, Vilnius: “Su kuo atvažiavau ir ką išsi-vežu? Įspūdis – džiaugsmas. Dėkojau Viešpačiui už Jo veikimą. Net man kalbant labai reigimai matėsi Viešpaties pagalba ir žmonių akyse, ir žmonių reakcijoje. Meldžius tik-tai, kad Viešpats toliau veiktu tose širdyse, kurios buvo palieštos, kad toliau jos girdėtų Jo balsą ir ištikrųjų tai evangelizacija prasidėtų nuo mūsų pačių. Džiaugiuosi, kad suva-žiavo žmonės iš daugybės įvairių kampų. Tai tikrai kelia džiaugsmą ir viltį. Ačiū jums.”

Vidas Abraitis, laikinai einantis Ateitininkų federacijos pirmininko pareigas: “Iš tikrųjų nuolatos reikia atsinau-jinti ir atsigavinti. Šitos dienos, kurios čia būna rengia-mos mums visiems, yra nepaprasta atgaiva. Kai čia pabūni, nesijauti vadas, nes žinai, kad yra tik vienas Vadas. Ir tas su-pratimas yra labai reikalingas ir sveikas, nes kai žmogus pa-

klūva į savo terpę ir įsijaučia į vaidmenį, kartais nepajunta, kad pradeda kalbėti ne ta tonacija, kuri Dievui patiktų. Nuolatos reikia sunderint stygą savo veikloje, kad būtum Dievo plane ir vykdytum atnaujinimą.”

Tai tik keli pasisakymai, iš kurių matome, kad yra jaunų žmonių, kurie nori būti gyvi-gyvi “akmenėliai” ir yra pasiryžę netapti kitiems suklupimo akmeniu. Tai Lietuvos ateitis, tai gyvoji tikinčiųjų Bendrija.

Niekas nenorėjo žydo vaidmens

Prisimenant jaunus dienas Mažeikiuose

YEHOSHUA TRIGOR

Mano a.a. tėvelis 1933 metais nutarė, kad aš turiu laikyti stojamuosius egzami-nus į Mažeikių valstybinės gimnazijos 3-ąją klasę. Tokią klasę jau lankiau Tarbut hebrajų progimnazijoje, bet dėl programos skirtingumų man reikėjo papildomų pamokų.

Rudenį egzaminus išlai-kiau, padirbėjęs privačiai su aštuntos klasės mokiniu Nor-kumi. Gimnaziją baigiau ir ją maloniai prisimenu iki šios dienos.

Tais laikais direktoriaus pareigybė buvo labai garbin-ga. Mūsiškis – p. Totorius pa-mokų nedėstė. Jis buvo labai griežtas, ir mokiniai su juo nesijautė jaukiai. Jo įspėdinis p. Rainys buvo jaunesnis, pažan-gesnių pažiūrų, ne toks “ca-riškas”. O trečiasis, p. Štuopis, buvo ne tik visų gerbiamas, bet ir mylimas. Štuopis buvo moderniosios, ypač XVI, XVII, XVIII ir IX šimtmečių, Europos istorijos žinovas. Jis taip įdomiai dėstė, kad visa klasė užmiršdavo net skam-buti, galėdavom ilgiausiai sėdėti ir klausytis.

Lietuvių kalbos, gramatikos ir sintaksės mokytojas buvo p. Svetlauskas, o nuo 5-tos klasės – p. Žižys, buvęs Lietuvos oro pajėgų lakūnas. Kaip man bu-vo paaiškinta, jis dėl silpno re-gėjimo nebegalėjo skraidyti, lankė Grenoblio universitetą, o grįžęs gavom lietuvių kalbos ir literatūros mokytojo vietą.

Kasmet mokslo metams pra-sidėdant, jis išdalinavo skai-tinių sąrašą, maždaug 60 kny-gų. Jis buvo gerai susipažinęs su prancūzų romantikais, ir li-teratūros egzaminams dažnai turėdavome perskaityti daug trumpų, bet svarbių veikalų,

kaip “Renée ir Atala”. Vo-kiečių mokytojas, René de la Croix, nepaisant pavardės, bu-vo vokiečių. Jis puikiai suge-bėjo supažindinti ne tik Gėtė, Šileriu, Heine, Uhlandu, Li-lienkronu ir kitais, bet ir su Urwaldo Zigfridu, Brunhilda bei kitais vokiečių mitologijos personažais.

Pirmasis mūsų meno mo-kytojas Streikus dėstė ir kūno kultūrą, o buvo labai gero bū-do. Kai papuldavom į bėdą dėl išdykavimo, jis visada steng-davosi mums padėti. Jo įpė-dinis Vaitiekūnas dėstė tik paįsybą ir save laikė daili-ninku bei meno istorijos žino-vu. Nepaisydamas daugelio prieštaraujančių pavyzdžių, jis buvo įsitikinęs, kad žydai “nė-ra meniška tauta, nes jų Die-vas nėra vaizdinių būdu ap-čiuopiamas, ir jie gyvena su tikėjimu, kuris neleidžia tapyti ar fotografuoti žmogaus veido – tuo tarpu, pagal šventuosius raštus, žmogus yra tobu-liausias kūrinys.”

Jis taip pat režisuodavo įvairiai sėkmingus vaidinimus. Pirmasis buvo Keturakio “Amerika pirtyje”, komedija, turinti antisemitinio atspalvio. Šio veikalo jam nepavyko sta-tyti, nes niekas nenorėjo imti žydo vaidmens. Vis dėlto dau-guma lietuvių poetų ir ra-šytojų, pradedant Kristijonu Donelaičiu ir jo hegزامetru parašytais “Metais”, žydų ne-užgauliodavo. To nedarė ir Vieniulis, Maironis, Ignas Šeinius, Putinas-Mykolaitis ir Vincas Krėvė–Mickevičius,

parašęs “Dainavas šalies senų žmonių padavimus”. Vienoje savo ankstyvesnėje apysakoje “Silks”, jis net bara tautie-čius, kurie žemina žydus.

Trečioje ir ketvirtyje kla-sėje lotynų kalbą ir romėnų senovę mums dėstė senas ku-

Tą darbą dirbti juos įga-lina tik mūsų aukos. Jeigu Šventoji Dvasia prabilo į kiemo širdį, įkvėpdama norą padėti statyti tą gyvąją, dvasinę Bend-riją Lietuvoje, tai aukas ga-lima siųsti per Prisiškėlimo parapiją Toronte, pažymint, kad auka skiriama “Gyvie-siems akmenims” arba siųsti V. Kolyčiui, 86 Glenholme Ave., Toronto, Ont. M6H 3B1, Canada.

“Jeigu šie tylės, akmenys šauks” – aidai Jėzaus žodžiai. Bet jeigu akmenys tylės, kas tada šauks? Šaukime visi!

viename knygyne radau po 15 centų (spausdinti Čekijoje).

Spaudos kioskuose spaudos netrūksta. Dienraščiai po 1 ar 2 litus, žurnalai daugiausia po 3 litus. Klausimas tik, ar daug vietinių gyventojų gali įsigyti spaudos – pagal jų kišenę labai brangu. Žurnalas “Mo-liaš kavinės, restoranus. Re-klamuoja kažkokią “šou pro-gramą” - nuotraukoj keli fra-kuoti vyrai, pusnuogė moteris; “Amerikietiškas viščiukas Vil-niujė” panašus į KFC viščiukus.

Lukiškių aikštėje nebėra Lenino - liko tik graži gėlių lysvė. Prie buvusio Saugomo pastato sienas ramsto nuo-bodžiaudami keli policinin-kai. Pagaliau prieini seimo rūmus su auksiniais langais, gražiu įėjimu, kiemeliu; fontanai šalimais jau išjungti žiemai. Kitoje pusėje gatvės vyksta statybos - sako, seimo nariams butus ruošia. Di-džiulis šešių aukštų pastatas.

Apeinu knygyvus. Nuo-stabu, kad visi jie ten, kur ir buvo, nors kai kurių ir pa-vadinimai pakeisti ar nuimti. Universiteto knygyne daug va-dovėlių, knygų rusų kalba - nespėta išversti, o rusų kalbą dar visi moka. Kai kurios knygos, kurių “kaina sutartinė” vienur kainuoja daugiau, kitur mažiau. Vilniaus vaizdų spalvoti atvirukai visur maždaug po 1 litą (spausdinti Lietuvoje), o

nuose taip pat parduvinėjama garsajuosčių bei kaupiklių (naujadaras duotas “CD”-įdomu, ar prisigis), užsie-nietiškių ir lietuviškų.

Užkandinės

Išalkęs suradau ir iš senų laikų išsilikusius “Sultinius”, lietuvišką kafeteriją, kur gali pigiai ir greitai pavalgyti. Bul-jono, koldūnų, bandelių su lašinukais ir kitokių skanu-mynų. Šiaip restoranuose brangkoka. Kuklus užkandis “Ritos slėptuvėje” (kadaisė pagarsėjusios čikagietės Ritos Dapkutės “picarija”) trims kainavo 80 litų. Bet ta slėp-tuvė įdomi: viduj viskas juo-da, tamsoka, sienos išrašytos, išpašytos įvairiaspalviais ži-bančiais dažais. Tik įėjus pa-sitinka didžiulis motociklas su

Policijos akademija Vilniaus Valakampių priemiestyje. Čia 1991 m. sausio įvykių metu buvo OMON'o štabas

Nuotr. G. Kurpio

Lietuvos jaunimo grupė “Gyvieji akmenys” bendros maldos metu privačioje patalpoje

nigas Vincas Čaplinskas, ne-labai koks mokytojas, nors ge-rai mokėjo lotynų kalbą. Bet nuo 5-tos iki 8-tos klasės mokė jaunas, raudonplaukis, griež-tokas mokytojas Baranauskas, kuris buvo lankęs kunigų se-minariją, bet metė ją nebaigęs, nors liko geru kataliku. Jis mummyse išugdė meilę lotynų kalbai, ypač aukšnio amžiaus poetams, kaip Horacijus, Ver-gilijus ir kt. Kai kuriuos heg-zametro eilėraščius aš dar ir dabar prisimenu. Baranauskas laisvai kalbėjo lotyniškai – (retenybė net žinovų tarpe), ir mus taip pat priversdavo ta kalba išsireikšti, kad ir trum-pai. Jeigu mokiniui reikėdavo išeiti iš klasės, turėdavo pa-siklausti: “Possum-ne exire?” (Ar galiu išeiti?) Mokytojas atsakydavo: “Exeas.” (Išėik). Nebuvo malonu skubančiam neprisiminti šių žodžių, nes neleidavo išeiti, kol jie nebu-vo teisingai pasakyti. Lotynų kalbos pamokas turėdavome per savaitę penkias. Visi lauk-davo penktadienio, kai jis kal-bėdavo apie romėnų senovę.

Gimnazijos gydytojas buvo dr. Tautvaiša, stambus ir labai populiarus berniukų tarpe, nes šalia anatomijos ir higienos jis atskirose klasėse berniukams aiškindavo apie intymius san-tykius su mergaitėmis. Jis taip pat buvo rajono sveikatos pa-reigūnas ir karinės tarny-bos egzaminų komisijos pir-mininkas.

Gimnazijos chorą, kuris, iš-jungus žydus, protestantus ir provoslavus, taip pat buvo ir šventovės choras, vedė muzi-kos mokytojas Narsutis. Lat-vijos tautinių švenčių pro-gomis važiuodavome į Jelgavą ir dainuodavome latviškai. Aš kurį laiką dalyvavau ir sku-dučių ansamblyje, kol jis iširo.

Šalia kūno kultūros, pri-valomos ir berniukams ir mer-gaitėms, dar kartus per savaitę turėjome karinio parengimo pamokas, kuriose mokėmės šaudymo su 1898 m. vokiškais

karabinais ir tikromis kulko-mis. Kol mes atlikdavom puo-limo pratybas, mergaitės lan-kydavo namų ruošos pamokas, mokėsi kepti sausinius, kurių grįžę gaudavome paragauti. Mūsų mokytojas kpt.. Mažylis tuo pačiu laikotarpiu buvo ir apskrities komendanto pava-duotojas.

Metinis tėvų komiteto vakaras

Stipendijų buvo labai ma-žai, ir kartais ūkininkų vaikai, kuriems susidarydavo sun-kumų, nutraukdavo mokslą, kad galėtų padirbėti pas tėvus ir susitauptyti sekantiems me-tams mokslapinigų. Taipgi ir tėvų komitetas surengdavo pobūvį, kuriame grodavo bro-lių Jakimavičių orkestras.

Tėvai sunešdavo maistą ir gėrimus. Žydų tėvai vis iškep-davo labai gražiai papuoštus tortus arba paruošdavo žuvis. Vieną popietę prieš pobūvį užėjęs į salę, kur ponios ruošė bufetą ir loteriją, išgirdau po-niā Trumpienę, apskrities veterinaro žmoną, kuri kitai sakė: “Čia yra žydų žuvis, pa-dėkite aiškioje vietoje”.

Prisimenu, kad Guta Tuvie, vyriausia Mozės Tuvio keturių dukrų, skambino programoje pianinu, o kita, atsikėlus iš Kelmės, kurios vardo nebe-atimsenu, visada dainuodavo itališkas dainas, tarp jų – “Sugrįžti į Sorentą”. Ir, aiš-ku, pasirodydavo gimnazijos choras.

Tuvio šeima ir dar šešios mums pažįstamos žydų šeimos buvo tarp 30-ties išvežtų į Sibirą 1941 m. birželio mėnesį. Palyginus likimą tų, kurie pa-siliko Mažeikiuose iki rugsėjo mėnesio, jie iš tikrųjų buvo labai laimingi.

Autoriaus, gimusio Mažeikiuose, tikroji pavardė Avsėjus Trigubovas. Jis 36 metus tarnavo Izraelio diplo-matinėje tarnyboje, dabar gyvena JAV ir dalį laiko praleidžia Izraelyje. (Visas teises pasiiliko auto-rius). Iš anglų kalbos vertė –

R. Sakalaitė-Jonaitienė

Ko ieškojau ir ką radau Lietuvoje

GEDIMINAS KURPIS

Žodžius gražiausius dainuoju tau, o gimtine, Kur beklaioji, tave matau, gimtine, Kiekvienas daiktas čia man brangus, Čia toks žavingas rytais dangus, o gimtine...

(Norvegų liaudies daina)

Beveik po penkiolikos me-tų, 1995 spalio pradžioj, vėl atsiradau Lietuvoje. Tikėjaisi pamatyti daugybę pasikeiti-mų, naujovių, laisvai pava-žinėti po kraštą. Nenusivyliau –tik galėjau, kad ilgiau negalėjau pasilikti.

Kas naujo Vilniuje?

Jau pro lėktuvo langą pa-stebėjau trispalvę Gedimino pilies bokštę. Vaikštinėjant po miestą tuoj krinta į aki nauji gatvių pavadinimai. At-rod, kad jau 1987-89 metais buvo sugrąžinti 36 senieji gat-vių vardai, o iki 1995 metų jau pakeista per 100 gatvių pavadinimų. Naujuose raju-nuose mėginama įamžinti bu-vusių gyvenviečių vardus.

Kai kurie gatvių vardų pa-keitimai gana įdomiai giminiuojasi, pavyzdžiui, lenkų okupacijos laikų Dambrows-kio gatvė (generolo, figūruo-jančio Lenkijos himne “Marš, marš, Dambrowski...”) pa-keista į Jakšto gatvę (lietuvių

literatūros kritiko A. Jakšto-Dambrausko).

Pats miestas, nors nemažai namų atremontuoti, ypač vakarų valstybių ambasados ir bankai, vis dar vargingai at-rod. Troleibusai išklibė, ap-lūžę. Surinktu iš keleivių pi-nigų (40 centų už kelionę) neužtenka jų remontui. Bet jau matosi ir atnaujintų, gra-žiai išdažytų - ryškiai raudonų su didžiuliais “Coca Cola” užrašais ar mėlynų su “Mi-chelin Tire”. Štai “kapitalis-tiškas” atnaujinimas – rekla-mos pinigais. Taip yra ir su daugeliu spaudos kioskų, re-klamuojančių danišką “Prin-ce” bendrovę.

Krautuvės, knygnai, kioskai

Einant Gedimino prospek-tu matosi daug naujų krau-tuvių. Vienoje vien brangūs kailiniai apsiaustai (dabar jau ne kreivai pasiūti, nelygiom rankovėm), toliau paėjus-antikvariatas, kur net senų bajorų portretų gali įsigyti, žinoma, už nežmonišką kai-ną. Netoliese prie šaligatvio sėdi sena suvargusi moterė-lė su ryšulėliu sukirmijusių obuolių pardavimui, pora el-getų. Viena varsto Rožinį, kitas pučia armonikėle ne-atpažįstamą melodiją. Aikš-telėje stovi senutė su

pasisverti, ir nemažai pra-eivių pasinaudoja jos pa-slaugomis.

Rusiški užrašai tik virš pašto rūmų ir viešbučio, bet atsirado angliškių. Praeinu ke-liaš kavinės, restoranus. Re-klamuoja kažkokią “šou pro-gramą” - nuotraukoj keli fra-kuoti vyrai, pusnuogė moteris; “Amerikietiškas viščiukas Vil-niujė” panašus į KFC viščiukus.

Lukiškių aikštėje nebėra Lenino - liko tik graži gėlių lysvė. Prie buvusio Saugomo pastato sienas ramsto nuo-bodžiaudami keli policinin-kai. Pagaliau prieini seimo rūmus su auksiniais langais, gražiu įėjimu, kiemeliu; fontanai šalimais jau išjungti žiemai. Kitoje pusėje gatvės vyksta statybos - sako, seimo nariams butus ruošia. Di-džiulis šešių aukštų pastatas.

Apeinu knygyvus. Nuo-stabu, kad visi jie ten, kur ir buvo, nors kai kurių ir pa-vadinimai pakeisti ar nuimti. Universiteto knygyne daug va-dovėlių, knygų rusų kalba - nespėta išversti, o rusų kalbą dar visi moka. Kai kurios knygos, kurių “kaina sutartinė” vienur kainuoja daugiau, kitur mažiau. Vilniaus vaizdų spalvoti atvirukai visur maždaug po 1 litą (spausdinti Lietuvoje), o

bėjau benzina pilant tiesiai iš cisternos, sunkvežimiu ati-temptos į laikiną aikštelę.

Automobiliai, darbo birža

Kur nežūrėsi, visuose pa-tvoriuose, šalutinėse gatve-lėse, kiemuose pristatyta au-tomobilių. Nebūtinau naujų, daug senų ir aplūžusių, bet rusiškos gamybos nedaug. Mat juos galima buvo be muto nuvežti į Rusiją ir ten pelninągi parduoti. Spėju, kad daug tų automobilių kažin ar toli pavažiuoja, bet “automobilių savininkų” (da-bar jau nereikia laukti eilės pirkti ar būti privilegijuotus) skaičius žymiai padidėjo.

Vilniaus priemiestyje Laz-dynuose žiūriū–vidury lauko iškaba “Darbo birža”. Nei namo, nei jokios pašūfės, net nei stogelio nėra, tik žalia veja šalia gatvės. Tai čia, man sako, ateina rytais žmonės, kurie norėtų šiek tiek už-sidirbti, pastoviniuoja, kol atvažiuo “darbdaviai” pasi-renka sau valandinių dar-bininkų, susidera dėl sąlygų ir nusiveža. Kitam gale Vil-niaus, Valakampiuose, netoli studentų miestelio, paste-bėjau skelbimą apie “Šei-pingo ir erobikos” programą. Na, kur gi dingo tie kalbos švarintojai (o tokių, tikrai gir-dėjau, esama), turbūt per daug “bizi” visus kalbateršius sugaudyti.

(Bus daugiau)

Vilniaus dailės akademijos garbės profesorių gerb. dailininką ANTANĄ TAMOŠAITĮ

nenuilstamą lietuvių liaudies meno tyrinėtoją ir rinkėją, Kauno meno mokyklos, Vilniaus dailės akademijos dėstytoją, Tautodailės instituto steigėją ir ilgametį jo kuratorių, lietuvių liaudies meno leidinių autorių, Anastazijos ir Antano Tamošaičių muziejaus įkūrėją Vilniuje, **1996 m. vasario 15 d., švenčiantį**

90-ties metų amžiaus sukaktį

sveikiname ir linkime neprarasti ryžto naujiems sumanymams bei išlaikyti savo visiems taip gerai žinomą jaunatvišką nuotaiką.

Lietuvių tautodailės instituto taryba

Svetur sukurti lobiai – tėvynei

Svetur gyvenantis ir kuriantis dailininkas ANTANAS TAMOŠAITIS visą savo kultūrinį lobį skiria savajai tautai, kurios balsą jausdama Lietuvos dailės akademija bei įvertindama tautiečio pastangas, pagerbė jį suteikdama garbės profesoriaus vardą, įsiderinantį į jo 90 metų amžiaus sukaktį

Č. SENKEVIČIUS, Torontas

Išėjimą turtinga. Ne visi į tai vienodai žiūri, ne visoms lobių skrynioms tinka tie patys raktai. Kai kurie džiaugiasi paprasčiausiais daiktais, kiti brangina visas kultūrinės apraiškas, gerbia kūrėjus, vertina asmenybes. Ačiū Dievui, kad pastarųjų išėjimoje ligi šiolei nestigė ir didele dalimi tik jų dėka lietuviškasis gyvenimas už Lietuvos ribų per daugelį metų išlaikė savito tautinio bruožo aukštumą.

Meno lobių skryniai ištisus dešimtmečius pastoviai ir kruopščiai pildė ir saugojo dail. Antanas Tamošaitis, 1996 m. vasario 15 d. švenčiantis savo 90-tąjį gimtadienį.

Devyniadešimt metų žmogaus gyvenime daug ką pakeičia, nutrina, daug ir ryškesnių savybių nublunka. Sunku būtų atspėti, kokie gyvenimo pokyčiai palietė sukaktuvininką. Norėtųsi tarti – jokie. A. Tamošaitis savo dvasia ir gyvenimo būdu liko jaunas. O tai šalia talento ir darbštumo labai brangi Dievo dovana. Išėjimą sukaktuvininką kaip menininką, paskaitininką, spaudos bendradarbį, ilgametį lietuviškos sodybos prie Kingstono, Ont., šeimininką, kaip malonų ir visiems draugišką žmogų gana gerai pažįsta. O Kanados lietuviams, ypač montrealiečiams ir torontiečiams, per keletą pastarųjų dešimtmečių jis tapo tiesiog savu, nepamainomu ir artimu, su kuriuo visada norėdavo bendrauti ir jauni, ir senesni. Jo pakili nuotaika, linksmumas stačiai spinduliuoja, patraukia. Dar nė žodžio netares jis jau malonus, į save traukiantis, o kai ką ištaria – būk pasirošęs... Mat įvykius, žmones ir pačias sudėtingiausias gyvenimo aplinkybes jis sugeba linksmomis pasakojimais ar anekdotais apibūdinti.

Iš kaimo į dailę

A. Tamošaitis gimė 1906 m. vasario 15 d. Barzdų kaime, Šakių apskr. Mokėsi Šakių „Žiburio“ gimnazijoje ir Kauno meno mokykloje, kurią

baigė 1929 m. Tapybą studijavo pas J. Vienožinskį, grafikos mokėsi pas A. Galdiką. Meno studijas gilino M. Dobužinskio dailės studijoje.

Jau pačioje jaunystėje pajuto trauką ir pedagoginiam darbui. Šioje srityje reiškėsi visą gyvenimą kaip gabus ir įdomus dėstytojas. Mokymo darbą dirbo Kauno meno mokykloje, Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje, Vilniaus dailės akademijoje, kur buvo ir pedagoginės katedros vedėju. 1942-44 m. Kauno tautosomos dailės instituto dekoratyvinių audinių skyriaus vedėjas. Dailę dėstė mokytojų seminarijose, amatų mokyklose, suaugusiųjų gimnazijoje, įvairiuose kursuose.

Lietuvoje rinko liaudies meno dirbinius, tyrinėjo ir populiarino tautinius drabužius, paruošė jų spalvotus piešinius. Jo nuopelnu atkreiptas didesnis dėmesys į liaudies dailės charakterį.

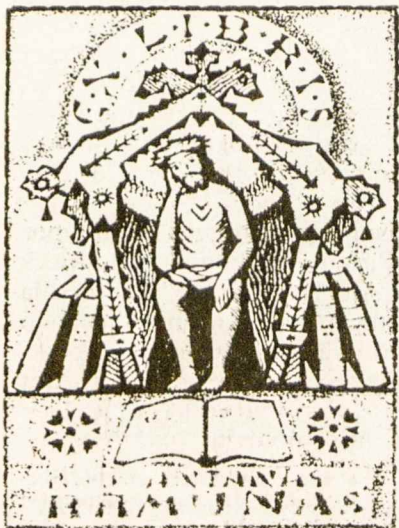
Kūrybiniai darbai

Kūrybinį darbą pradėjo 1925 m. Laimėjo ateitininkų ženklo konkursą. Iliustravo knygas, kūrė knygženklius. 1928 m. suorganizavo pirmąją jaunųjų dailininkų parodą. Sukūrė aprangą St. Šimkaus operai „Pagirėnai“.

Iškiliausias kūrybinis laikotarpis prasidėjo 1950 m. savoje sodyboje prie Kingstono, Ont. Čia išryškėjo tolimesnės praktikos liaudies meninių motyvų panaudojimas šiuolaikiniu moderniu būdu. Tai nepakartojama ir originalu.

1985 metais skelbtas duomenimis, dail. A. Tamošaitis vien tik 1950-1984 m. laikotarpiu sukūrė apie 450 tapybos darbų, 120 akvarelių, 80 litografijų. Ilgi parodų sąrašai patvirtina intensyvią kūrybinį darbą. Pz. nuo 1935 iki 1986 m. buvo surengtos 27 asmeninės parodos ir beveik tuo pačiu laikotarpiu sukaktuvininkas dalyvavo 26-šiose grupinėse parodose. Įdomu dar ir tai, kad 1935 m. kilimų parodoje, surengtoje Vytauto Didžiojo muziejuje Kaune, parduota 95% A. Tamošaičio darbų.

Su savo meno rodiniais, kai kur ir ne vieną kartą, per

Prof. dr. Antano Ramūno-Paplauskio knygženklius, kurio autorius yra dail. Antanas Tamošaitis

daugelį metų A. Tamošaitis aplankė Paryžių, Niujorką, Berlyną, Hanau, Bogotą, Montrealį, Bostoną, Čikagą, Filadelfiją, Detroitą, Torontą, Vašingtoną, Otavą, Kingstoną ir kt.

Po kiekvienos parodos lietuvių, ir kitataučių spaudoje sklido geri atsiliepimai, paliečiami ne tik meno pasauliui, bet kartu garsindami ir Lietuvos vardą. A. Tamošaitis pats pripažįsta, kad jį kaip modernų dailininką atrado poetas dr. Henrikas Nagys po 1962 m. surengtos parodos Čikagoje, M. K. Čiurlionio galerijoje. Tam pritarė senieji ir jaunieji dailininkai – A. Varnas, M. Šileikis, V. Petravičius, V. Vizgirda ir kt.

Apie A. Tamošaitį rašė Jurgis Jankus, Ant. Rūkas, Jonas Aistis, B. Cipijauskaitė bei daugelis kitų meno ir kultūros žinovų bei kritikų.

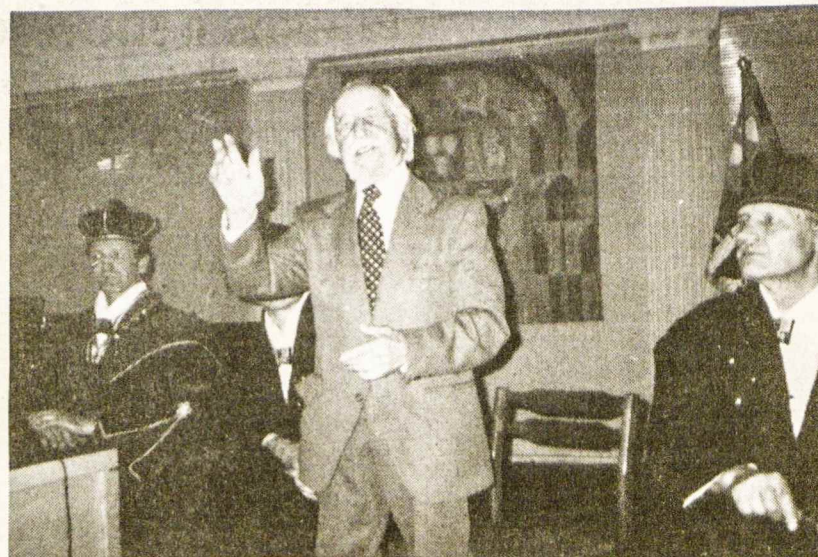
Leidiniai anglų kalba

Įvairiaformė ir gausia A. Tamošaičio kūryba domėjosi ne vien tik fotografai, korespondentai, meno kritikai. Tvirtai, išliekančiai tai atliko ir vertingi paties dailininko bei tuo žmonos dail. Anastazijos Tamošaitienės paruošti, suredaguoti ir išleisti leidiniai. Tarpukario nepriklausomoje Lietuvoje A. Tamošaitis parašė ir išleisdino tryliką knygų apie liaudies meną. 1979 m. remiant Kanados valdžią, išleistas pirmas anglų kalba puošnus, reprezentacinis leidinys „Lithuanian National Costume“. Po to sekė „Easter Eggs“ (1982 m.) ir „Lithuanian Sashes“ (1988 m.). Ir ne viskas išleista – daug sūkauptos vertingos medžiagos dar guli rankraščiuose. Reikia tikėtis, kad ji nedings ir gal jau greitai pasirodys knygų rinkoje.

Tautodailės institutas

Atrodo, kad nuolatine meno kūryba, parodos, paskaitos, knygų ruošimas bei jų leidyba, dar kiti darbai darbeliai galėjo atimti visą laiką, išsemti energiją ir jėgas taip, kad niekam kitam – nė valandėlės. Tačiau A. Tamošaitis taip greitai neįveikiamas. Gal vis jausdamas pedagoginę trauką ar stiprų norą bendrauti su žmonėmis, niekada neužsidarė, o žiniomis ir patirtimi vis norėjo dalintis su kitais, ypač su jaunesniais, kuriems iš arčiau norėjo rodyti lietuviškojo meno pasaulį – plačius ir žavingus tautodailės laukus.

Šį uždavinį atlikti padėjo 1977 m. balandžio 14 d. įsteig-

Vilniaus dailės akademijoje 1995 m. birželio 27 d. dail. ANTANUI TAMOŠAIČIUI suteikiamas garbės profesoriaus vardas (kalba viduryje). Kairėje – rektorius ARVYDAS ŠALTENIS, dešinėje – prof. KOSTAS DERŠKEVIČIUS. Nuotr. V. Jankausko

„Žiemos erškėtis“

Išėjimo poetės Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys

ALĖ RŪTA

„Žiemos erškėtis“ 1994 m. išleista ir Lietuvoje kritiku labai gerai įvertinta Julijos Švabaitės-Gylienės knyga.

Trumpą, taiklų knygos įvadą parašė poetas Julius Keleras (dabar tėvų pranciškonų leidžiamo „Darbininko“ redaktorius). Štai pora jo pasakymų: „J. Švabaitės poezija nerafinuota... eilėraštis atėina iš kasdieninės kalbos... Eilėraštis tampa vertybinės iliuzijos gimties vieta: čia viskas tampa imanoma. Andainyškėiai aplinkos daiktai – piktžolės iš bulvių daržo, našėiai, seklyčia, mirtos ir oleandrai, aviliai ir serbentai – ir darbai – šieno grėbimas, rugių pjovimas – atminties šviesoje praradę savo buitinę prasmę, virsta kalbėtojų reikšmingais sakraliniais simboliais“. Tai ir yra poetų galia ir sėkmė – pakylėti mintis nuo žemės drumstų ir nereikalingų sielai sąnaušų.

Man Julijos Švabaitės poezija visada sužvilga lyg trapi, šviesi snaigė, kuri ištrūpama napanaikina šviesos išpuolį. O ir kritikai yra pastebėję, kad ši poetė jautri žmogaus skausmų, mirčių, Lietuvos negandams.

Tėviškės žeme suskirdus,
ar ilgai tave krauju girdysim,
ar ši mūsų auka per menką,
Viešpatie,
už ką? (43 p.)

Jautrus jos eilėraščių ir šeimoms tema – tėvo vargų, moti-

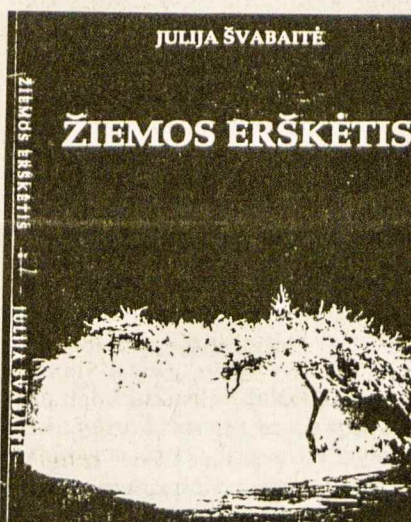
nos kančių... Gal jautriausias knygos skyrius „Sibiro kūdikis“.

Žaislai iš sniego,
ledo,
drožlių nuo motinos
karsto...
... Kentė, vaikute,
tau Dievo pažadėta
kitas gražus pasaulis,
angelo sparnai,
tėvyne,
kur niekas nebadauja...

(77-78 p.)

J. Švabaitės-Gylienės poezijos negali nusakyti – reikia perskaityti. Knygos applanke geras Aušrelės Liulevičienės straipsnis apie jos kūrybą.

Julija Švabaitė, ŽIEMOS ERŠKĖTIS. Eilėraščių. Lietuviškos knygos klubas. Viršelis ir skyrių nuotraukos brolių A. ir R. Černiauskų. Spaudė „Draugo“ spaustuve, 1994 m. Tiražas, kaina – nepažymėta.

nojęs 10,000 dolerių ir įsipareigojęs kasmet skirti 80% palūkanų nuo pusės milijono Kanados dolerių šiam kultūros židiniui išlaikyti.

Buvo pareikštas džiaugsmas, kad meno turtai grįžta į Lietuvą. O Vilniaus dailės akademija, vadovaujama rektorius Arvydo Šaltenio, už ypatingus nuopelnus Lietuvos menui 1995 m. birželio 27 d. dail. Antanui Tamošaičiui suteikė garbės profesoriaus vardą. Lietuvos etnografinis valstybinis muziejus pasiūlė visą Tamošaičių meno kraitį perkelti į Vilnių, įsteigiant Antano ir Anastazijos Tamošaičių dailės galeriją. Iš Kanados į ten jau perkelta sukaktuvininko biblioteka. Buvo numatyta jo 90-tojo gimtadienio proga galeriją iškilmingai atidaryti.

Po ilgos kelionės...

Grįžimo kelias į Vilnių sukaktuvininkui buvo ilgas, vingiuotas ir tik labai palengva šviesėjantis. Kūryboje reikėjo ieškoti savųjų prošvaisčių, kai penki sovietinės imperijos kampsininko dešimtmečiai liaudies vardu įkyriai skambino iš rusiško vario pagamintais varpais, apkurtiniais ne vieną išėjį. Ir galimas dalykas, kad ilgametis Tamošaičių įnikimas savoje lietuviškais ornamentais papuošto sodyboje sudarė jiems sąlygas atitrūkti nuo tų rėžiančių disonansų, dar blogiau – ideologinių svarstymų, ieškojusių atsakymų, kas ir kur iš tikrųjų yra liaudies meno turtai. Linkėtina Gerbiamaam Sukaktuvininkui po ilgos kelionės, kad ir lazda atrėmus į gimtosios šalies trobą, nestotų, nes tėvynės kečiai laisvą vargina.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kompozitoriaus Vlodo Jakubėno (1904-1976) kūrybai skirtą leidinį paruošė Čikagoje lankęsis Lietuvos muzikos akademijos Klaipėdos fakultetų prof. dr. Anicetas Arminas. Jį skaitytojams žada parūpinti Čikagoje veikianti Vl. Jakubėno draugija, vadovaujama žurnalisto Edvardo Šulaičio. 1994 m. Lietuvoje buvo išleistas Vl. Jakubėno recenzijų dvitomis, paruoštas Čikagoje gyvenančios muzikologės Loretos Venclauskienės.

JAV Klivlande leidžiamos „Dirvos“ XXXIII-jo novelės konkurso pirmąją 500 dolerių premiją laimėjo JAV lietuvis Andrius R. Mironas, antrąją 300 dolerių premiją – Vladas Vyšniūnas, konkurso dalyvis iš Lietuvos. Premijas gavo 1995 m. spalio 26 d. posėdyje vienbalsiai paskyrė Floridos St. Petersburgo sudaryta vertintojų komisija: pirm. Roma Degesienė, sekr. Stasys Vaškys, narė Daila Mackalienė. Pirmąją konkurso premiją Andrius R. Mironas buvo įvertintas už Teresėlės slapvaidžių pasirašytą novelę „Auka karo dievačiui“. Antąją premiją Vladimir Vyšniūnui laimėjo novelė „Mindaugas“, kuriai jis buvo pasirinkęs V. Cerašio slapvaidį. Ilgametis „Dirvos“ novelių konkurso mecenatas yra jau miręs Simas Kašielionis. Dabartinis premijas padengia jo testamentinis palikimas, tvarkomas korporacijos „Neo-Lituanija“.

Rudeninę dailės darbų parodą Niujorko lietuviams 1995 m. lapkričio 4-5 d. Kultūros židinio salėje Brooklyne surengė naujųjų ateivių iš Lietuvos įsteigta JAV LB Niujorko apygardos apylinkė „Versmė“. Parodoje susitiko dvi lietuvių dailininkų kartos – jau po II D. karo atvykusiųjų ir tik dabar spėjusių čia pasirodyti. „Versmės“ pirm. dr. Algis Pliu-ra teisingai priminė parodos atidarymą, kad joje pirmą kartą susijungė du skirtingi lietuviški pasauliai. Apie praeities lietuvių dailininkų darbų parodas Niujorko kalbėjo rašytojas ir dail. Paulius Jukus, pabrėžęs jau septyniolika surengtų. Dviejų pasaulių lietuvių menininkų bendroje parodoje pasveikino naujos nepriklausomos Lietuvos generalinis konsulas Niujorko dr. Petras Anusas, linkėjęs ištvermės ir vienybės bendrojo veikloje ir kūrybiniam darbe.

Lietuvoje dažnai lankydamasi Čikagoje gyvenantis Donius Remy, mums nežinomas poetas, ten išleisdamas keturis poezijos rinkinius – „Išsipildymo sala“, „Auksinė vasara“, „Išlikęs džiaugsmas“ ir „Svajonių gėlės“.

Jis yra mažeikietis, ten gimęs 1925 m., Lietuvoje baigęs gimnaziją, iš jos su tėvais išvykęs 1944 m. Pokarinėje Vokietijoje studijavo psichologiją ir filosofiją. 1995 m. vasarą D. Remy Mažeikių centrinės bibliotekos kraštotyros fondui padovanojo applanką su ilgai rinkta kraštotyros medžiaga apie Mažeikius ir jų žmones. Aplankas buvo suteiktas straipsniai iš išėjimo spaudos. Šiame vyr. bibliografas Zinos Čekauskaitės susistemintame 80 ps. applanke yra duomenų ir apie 96 mažeikičius, mirusius išėjimoje. Visa medžiaga pateikiama chronologine tvarka su nurodytais šaltiniais ir datomis. Pranešimą apie šį ištikimą mažeikių „Lietuvos aidą“ prieš 1995 m. Kalėdas paskelbė Regina Ališauskaitė.

Tradicinė 1995 m. Lietuvių diena Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos patalpose JAV LB apylinkės vadovų buvo surengta rugsėjo 30, šeštadienį. Garbės pirmininkais buvo pakviesti vaikus iš Lietuvos operuojantys Shriners ligoninės chirurgai bei kiti vaikams padedantys asmenys. Lietuvių dienos šūkis skelbė: „Vaikai – Lietuvos ateitis!“ Žymieji chirurgai ir numatyta pagerbimą neatvyko. Šventėje dalyvavo Lietuvos vaikams daug padedantis krepšininkas Šarūnas Marčiulionis ir padėti žandantis krepšininkas Arvydas Sabonis. Jie betgi vengė viešo pristatymo. Lietuvių dienos dalyvių sveikino Lietuvos garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, Latvijos ir Estijos konsulai, Los Angeles miesto atstovai. Daug rodinį buvo tautodailės parodoje. Koncertinę programą atliko vietinis „Spindulio“ ansamblis, Čikagos „Grandis“, iš Lietuvos atvykę dainininkai Vytautas Kernagis ir Simas (Vytautas Babravičius). Didelio dėmesio susilaukė Lietuvos atvežtų nuotraukų parodėlė „Kovojanči Lietuva 1944-54 m.“

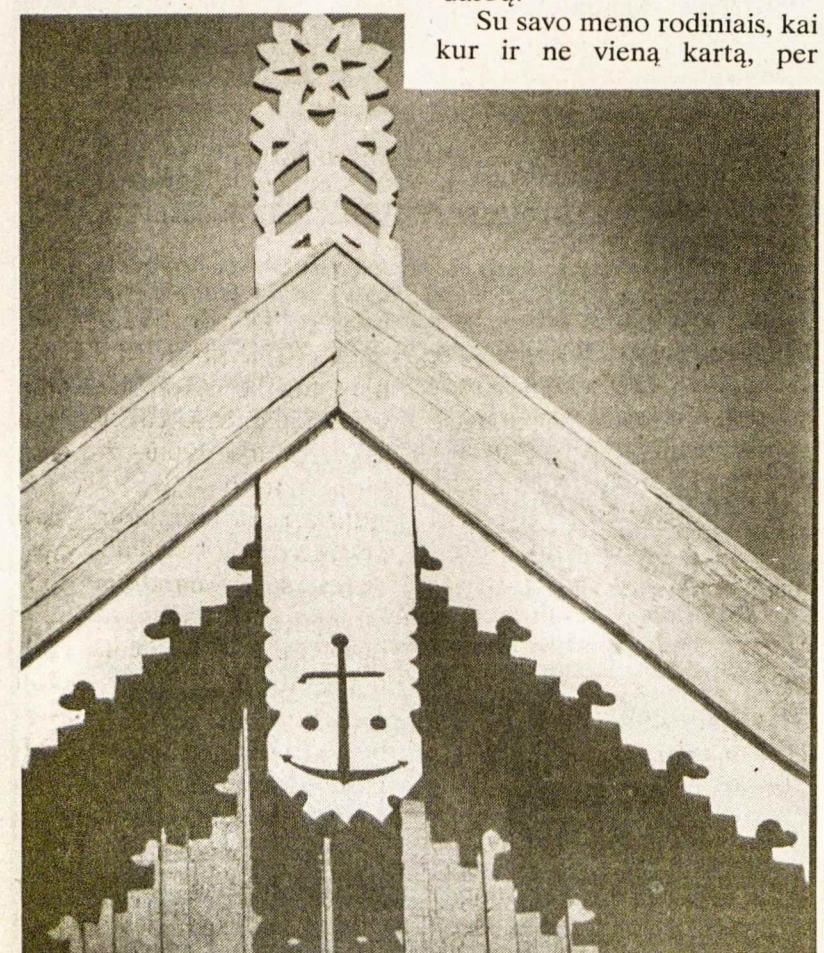
Panevėžio rajono savivaldybės herbas, remdamasis Heraldikos komisijos išvadomis, savo parašu patvirtino Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas. Herbo viršaus mėlyname fone yra sidabrinės spalvos linų pėdai, apatinėje sidabrinės spalvos dalyje – raudona žagrė su aukso spalvos noragais.

G. Verdžio „Traviata“ 1995 m. gruodžio 27 d. skambėjo ir Šiauliuose. Ją ten atvežė Kauno muzikinis teatras. Tai buvo didelis įvykis Šiauliuose, nes jo gyventojai paskutinį kartą operos klausėsi tik 1956 m. Kauno muzikinio teatro pastatytoje „Traviatoje“. Violetą dainavo Sabina Martinaitytė, Alfredą – Aleksandras Agamirovas, Žermoną – Danielius Vėbra. Nors 30-35 litų bilietai šiauliečiams buvo per brangūs, jie užpildė beveik 600 vietų turinčią Šiaulių dramos teatro salę. Atsivežtiems dail. Liudo Truikio scenovadiams buvo per mažą sceną. Violetą gerai dainavo sol. S. Martinaitytė, bet jos partneriams trūko laisvumo, pakankamai išlavintų balsų. Šiauliečiai betgi džiaugėsi, kad ir juos applanke naujametinė tradicinė „Traviata“.

Šimtametės tremties kelias atskleidžia pernai išleista Gražinos Kadzytės knygelė „Volgos vanduo Lietuvių tvenkinį“. Ji yra susieta su 1990 m. vasarą įvykusia ekspedicija Saratovo srities Užvolgio stepėse. Ten buvo iškūrus lietuvių, caro valdžios iš-tremti po 1863 m. sukilimo. G. Kadzytė, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto mokslinė bendradarbė, dalyvavo „Lituanikos“ bendrijos 1990 m. surengtoje ekspedicijoje. Buvo aplankyti kadaise lietuviškais vadinti kaimai Čiornaja Padina, Talovka ir Litovka. Daug autentiškos medžiagos surinkta apie Čiornaja Padinos lietuvių buitį, papročius, kalbą. G. Kadzytė „Volgos vandens Lietuvių tvenkinį“ įjungė senų žmonių pasakojimų, dainų ir netgi nuotraukų. Ši jos leidinių, kukliai pavadintą knygelę, 500 egzempliorių tiražu išleido Lietuvos regioninių problemų bei tautinių mažumų departamentas su tautinių tyrimų centru. Tikimasi, kad dabar tuose kaimuose išlikę lietuvių palikuonys patys pasistengs parašyti apie savo lietuvišką šeimų šaknis. Tada bus galima išleisti platesnę studiją lietuvių tiražu apie ten buvusius pirmųjų lietuvių tremtinių kaimus.

Lietuvos tautinė taryba 1918 m. lapkričio 30 d. pasirašė Tilžės aktą, reikalaujantį Mažąją Lietuvą prijungti prie nepriklausomybę atgavusios Didžiosios Lietuvos. Deja, šis sumanymas dėl nepalankių politinių aplinkybių tebėra neįgyvendintas, bet nebuvęs užmirštas. Ši data dabar kasmet prisimenama konferencijomis, kurios yra svarbios dėl vis dar oficialiai neišspręsto Rytprūsių klausimo. Septintąją tokia konferencija pernai surengė Klaipėdos universiteto baltų kalbotyros bei etnologijos katedra ir Lietuvių bendrija „Mažoji Lietuva“. Šiose konferencijose jau buvo nagrinėta Mažosios Lietuvos istorija, kalba, tautosaka, etnografija ir kultūra, o jų medžiaga išleista atskiromis knygomis. Pernykštei konferencijai buvo pasirinkta tema „Senieji Didžiosios ir Mažosios Lietuvos ryšiai“.

Šiai septintajai konferencijai buvo numatyta vienuolika pranešimų, kuriuos paruošė Klaipėdos, Vilniaus ir Kauno kalbininkai, istorikai bei architektai. Ilgoką jų sąrašą „Lietuvos aidą“ skaitytojams pateikė Kostas Kaukas, numatytą programą įtraukęs: J. Bukancio pranešimą „Klaipėdiškių ir žemaičių tarmių sąsajos“, M. Purvinienės – „XVI š. reformacijos bruožai Žemaitijoje ir Prūsijoje“, P. Vitkevičiaus – „Albertinos universitetas – pirmasis lietuviškas židinys“, J. Mališausko – „Kulvietis ir Rapalio – Didžiosios ir Mažosios Lietuvos kultūrinio ryšio kelyje“, V. Kapševičienės – „Mažosios Lietuvos gramatikos ir Didžioji Lietuva“, V. Drotvino – „Mažosios Lietuvos XVII-XVIII š. žodynai“, R. Bonėkutės – „Mažosios Lietuvos vaidmuo modernizuojant Didžiosios Lietuvos kalbą“, A. Endzino – „Mažosios Lietuvos ryšiai spaudos draudimo metais“, A. Gečo – „Santaros“ veikla 1912-1939 metais“, J. Janavičienės – „Lietuvių kaimo žemaitijoje“, M. Purvino – „Mažosios Lietuvos architektūros sąsajos ir skirtybės“. V. Kst.

Senosios aukštaitiškos architektūros namo dalis su puošniais ornamentais. Nuotr. Alf. Laučkos

SVEIKINAME

Stasė ir Antaną Steigvilus,

sulaukusius **AUKSINĖS VEDYBŲ** sukakties, linkime ilgias metų, geros sveikatos ir dar daugiau laimingų metinių.

Džiaugiamės, kad šią dieną (1996 m. vasario 8) mes galime praleisti su Jumis.

Su meile – Antanas, Remigijus ir Nemira, Heather, Nalla ir Peter, vaikaičiai – Vytas, Stefa, Anthony, Ryan, Charles, Alexander ir Cooper

HUMORESKA

Nuo Aimošiaus pas Kaiposių

Užsispyriau sumontuoti lėktuvą. Ir brėžinių, ir literatūros prisirinkau pakankamai... O ir lėktuvui montuoti medžiagų kalnus garaže priverčiau... Bet... Žinia lėktuvui sumontuoti reikia specialaus leidimo – kitaip, kas leis juo skraidyti?

Užsukau į atitinkamas įstaigas, į leidimų išdavimų skyrių ir išdėčiau reikala.

– Taip, taip... – susimąstė valdininkas, išklauses mano prašymą. – Norėdamas gauti leidimą, pirmiausia turi gauti techninio skyriaus rezoliuciją.

Einu į techninį skyrių... Vėl dėstau savo mintis...

– Aš negaliu dėti savo rezoliucijos, – sako techninio skyriaus darbuotojas, – kol pareiškimo ne-

patenkins mūsų skyriaus vyr. inžinierius...

Vėl einu į vyr. inžinieriaus kabinetą.

– Pareiškimą, – sako vyr. inžinierius, – galėsiu patenkinti tik tada, kai rezoliuciją uždės skyriaus viršininkas...

Kol kantrybės styga netrūko, einu pas viršininką.

– Pirmiausia reikia ministerijos, – sako viršininkas, – leidimo. Tada rezoliuciją uždėsiu ir aš.

Važiuoju į Vilnių... Ministerijoje vaikštau iš kabineto į kabinetą – kiekvienas kabinetaus viršininko rezoliucijos. Šitaip prisikapstau iki paties ministerio.

– Betgi ne nuo to galo pradėjai, – sako ministeris ir pataria kreiptis į mano pradžioje minėtos įstaigos leidimų išdavimo skyrių, ten gauti rezoliuciją.

Akyms kaktose išsoko... O kas toliau?! Užsukau į atitinkamas įstaigos leidimų išdavimo skyrių... Kitaip sakant, nuo antros humoreskos pastraipos viską skaityti nuo pradžios.

Steponas Miltenis, Raseiniai

Paieškojimai

Floridoje 1949 m. gyveno trys mano pusbroliai **Blonskiai** ir puseserė **Blonskytė**. Jų tėvai – Vladas Blonskis ir Onutė Stelmokaitė. Jų palikuonys prašomi atsiliepti šiuo adresu: Vytas Stelmokas, Stadiono gt. 19, Garliava, Kauno rajonas, Lithuania.

SKAITYTOJAI PASISAKO

SKAITYTOJO BALSAS

Esu labai dėkingas, kad "Tėviškės žiburiai" nenustoja lankyti mane reguliariai. Jo puslapiuose mirga tikros žinios ir vertingi komentarai, kurie įgalina plačiai išsisklaidžiusiems po visą pasaulį skaitytojams susidaryti kuo tiksliausią nuomonę, kaip politinis, ekonomis, dvasinis lietuvių gyvenimas vystosi ne tik tėvynėje Lietuvoje, bet ir įvairiose tautiečių kolonijose, išsibarsčiusiose visuose penkiuose kontinentuose.

Zeferinas Juknevičius, Argentina

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS

Jau kelinti metai gaudamas "TŽ", skaitau juos su įdomumu ir džiaugsmu. Su įdomumu, nes sužinau visas naujienas iš Jūsų pasaulio ir žinau Jūsų pozicijų įvykių Lietuvoje. Su džiaugsmu, nes iš tikrųjų džiaugiuosi, kad toks gražus lietuviškas (kaip tokio reikėtų ir Lietuvoje!) laikraštis yra leidžiamas toli už Atlanto, bet lieka savo turiniu, kalba labai artimas ir savas.

Treti metai rektorijaudamas jauniausiame – Klaipėdos universitete, išdriusau parašyti apie jį ir "TŽ", nes un-tui sukako 5 metai. Iškilmes bus vasario pabaigoje. Labai malonu būtų jose matyti ir ką nors iš Tamstų redakcijos, Kanados lietuvių. Būdamai toli nuo sostinės, deja, esame daugelio žmonių pamiršti.

Prof. St. Vaitekūnas, Klaipėdos universiteto rektorius

REMTINI FONDAI

Gyvenantys atokiau nuo didžiųjų lietuviškų telkinių, kaip Toronto, Montrealis, ir norintys paremti svarbias Lietuvoje veikiančias institucijas, ne visada žino kam nukreipti aukas. Turint tų institucijų globėjų adresus, reikalus galėtų pagerėti, nes karais tautiečiai to teiraujami, o spaudoj susieškoti juos sunkiau.

A. Paškevičius, Otava, Ont.

Red. priedas. Skelbiame šio laiško autoriaus nuomone remtinių institucijų adresus: "Tremtinių grįžimo fondas" – globėja KKK moterų dr-jos valdyba, A. Sungailienė, 1 Aberfoyle Cres. Suite 1106, Etobicoke, Ont., M8X 2X8; Sibiro tremtinių mokykla "Lietuvių namai" – rūpinasi A. Stepatienė, 21 Cosmo Rd., Toronto, Ont., M8X 1Z3; "Vaiko tėviškės namai" – mons. V. Kazlauskas, Architektų 102-27, Vilnius, Lithuania; "Lietuvių partizanų globos fondas" – LPG Fund, Standard Federal Bank c/o, LPG Fund Acc. No. 66377, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632-9985, USA, arba LPG Fund, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629, USA. (Leonas Maskaliūnas); "Caritas", gen. sekr. ses. A. Pajarskaitė, Vilniaus 29, 3000 Kau-

nas, Lithuania.

Visais aukų ar platesnės informacijos reikalais reikėtų kreiptis aukščiau nurodytais adresais.

ŽYDŲ-LIETUVIŲ SANTYKIAI

1940 m. birželio 22 ar 23-čioji diena. Lietuvos radijas pranešė, kad savo paties prašymu iš Šiaulių apygardos teismo pirmininko pareigų atsistatydino Pranas Baronas-Baranauskas. Nujaučiau, kad broliui atsitiko kas nors blogo, tad dar tą patį vakarą traukiniu iš Vilniaus išvykau į Šiaulius. Kelionė buvo ilga, nes geležinkeliai buvo perkrauti Raudonosios armijos šarvuočiais, sunkvežimiais be kita karine medžiaga.

Atvykęs pas brolienę (ji dėstė lietuvių kalbą Šiaulių gimnazijoje) radau ją susirūpinusią. Ji pranešė man, kad Pranas sumintas ir laikomas kalėjime. Tuoj pat nuėjau į NKVD, berods spėjusį įsirengti apygardos teismo rūmuose. Gavęs leidimą pasimatyti su vyresniuoju ir pasakęs jam, kad noriu pasimatyti su broliu, įteikiau jam maisto, baltinių, – tuoj pat išgirdau iš kokių 20-ties metų Lietuvos žydo tokius žodžius: "Žinai, kas buvo tavo brolis? Fašistas, smetonininkas (brolis buvo tautininkų veikėjas, atsargos kapitonas), kraugerys ir t.t. Išeik iš kambario, nes ir tave suimsiu." Trumpai ir šaltai atsakiau: "Niekas nežinau apie smetonininkus, fašistus, nes gyvenau lenkų okupuotame Vilniuje, tad nėra reikalo ir prasmės mane pulti." Nusi-ramino kiek jaunas vyrukas, tačiau pasimatymui leidimo negavau.

Dar gyvendamas Kanados Hamiltone iš vieno Sudburio lietuvių, ėjusio Šiaulių kalėjime prižiūrėtojo pareigas, sužinojau, kad brolis tik naktimis buvo tardomas žydų ir lietuvių, sumuštas ir kruvinas rytą atvestas į kamerą, atsisėdęs ant grindų nedejuodavo, su niekuo nekalbėdavo. Išvežtas į Rusiją, brolis mirė 1943 m. Gorkio srityje, koncentracijos stovykloje būdamas 42-jų metų. Reabilituotas prokuroro A. Paulausko parašu. 1941 m. – vokiečių okupacija. Vilniaus Paupio gatvė (ten gyveno tėvai) iš darbo į getą žygiuoja žydai. Motina, stovėdama ant šaligatvio, pažįstamiems žydoms dalino bulves, duoną, kruopas. Sakau motinai: "Mama, pagavok, juk mes patys gyvename iš kortelių..." Motina: "Kaziuk, juk su Kacu (Paupio g-vėje 11 nr. jis turėjo maisto krautuvej), Abramovičium (Vokiečių g-vės vartuose spekuliuodavo svetima valiuta), Kaplanu Rabinovičium išgyveno-

me taikoje daugiau kaip 30 metų. Ir tu juk spardei su jų vaikais skudurinį kamuolį ant Vilnelės tilo. O dėl jų kaltės – ne mūsų valia juos teisti. Jų kaltę spręs Dievas..."

Kazys Baronas, Vokietija

VIEŠNAGĖ KANADOJE

Mielų giminių dēka viešėjau Kanadoje nuo 1995 m. gegužės iki lapkričio mėnesio. Buvau šil-tai ir maloniai priimta Petro ir Zuzanos Jonikų šeimoje. Jie mane globojo, tarsi būtų mano tėvai. Aš su kiekviena diena stiprėjau. Jų didelės kantrybės dėka daug gerai ir pamokančio parsivežiau į Lietuvą. Už viską jiems esu labai dėkinga.

F. Gedminienė, Kaunas

KVIETIMAS

Viršūnių išgyvenimai yra apibūdinami kaip didelio įkvėpimo, aiškaus supratimo, jautraus susižavėjimo ar ekstazės būsenos. Jie gali būti religinio turinio, bet nebūtinai.

Esu parašęs psichologinę knygą "Žmogaus aukščiausi skrydžiai. Religinio išgyvenimų psichologija". Panašiom temom planuoju rašyti ir ateityje. Bent viena tokių knygų būtų skirta viršūnių išgyvenimams aptarti ir vertinti.

Renku tokius išgyvenimus, kurie būtų aprašyti juos patyrusių asmenų aiškia rašyena ar spausdinti mašinėle, paminint paliktą įspūdį ar įtaką gyvenime. Prašau parašyti savo pavardę, vardą, amžių ir užsiėmimą. Knygoje, panaudojant aprašymus, nei tikros pavardės, nei vardai nebus minimi. Pavardės ir adresai reikalingi, kad galėčiau rašiusiojo dar ko paklausti, taip pat atsidėkodamas padovanoti spausdintą knygą.

Už Jūsų pastangas iš anksto dėkoju. Tikiosiai galėsiu Jus apdovanoti nauja knyga. Aprašymus prašau siųsti:

Kun. dr. K. Trimakas, 2830 Denton Court, Westchester, IL 60154, USA

HomeLife
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – \$40.00, rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00 (JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam **NAUJAM** skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratą dol., auką dol.

Laikraščio adresas:

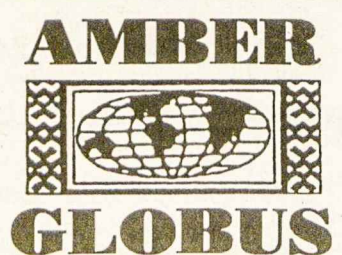
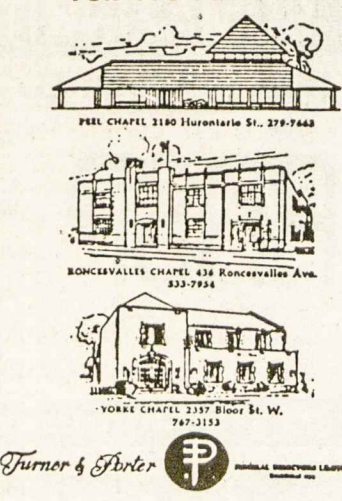
"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954

Siuntiniai laivu:
1 kubinė pėda – \$8.00 plus \$15 pristatymas arba
1 kg – \$1.50 plus \$15 pristatymas

UŽSAKOME KELIONES Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS: nuo \$1050

Pervedame pinigų – JAV arba Kanados \$: 5% plus \$15 pristatymas
Pigiausiomis kainomis persiunčiame automobilius ir kitus stambius krovinius į Baltijos šalis. Siūlome paruoštus Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų maisto siuntinius.

2230 Lakeshore Boulevard West
Etobicoke, Ontario M8V 1A5 (Humber Bay Plaza)
Tel: (416) 255-8603 Fax: (416) 255-8220

Darbo laikas:

pirm. - penkt. 9 v.r. - 6 v.v., šešt. 10 v.r. - 4 v.p.p.

Mūsų atstovai:

Hamiltonė – Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
Montrealyje – Žaklina, Maris Kemzane, tel. (514) 637-9495

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomasis masažas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
416 763-5677

Šeimos gydytojas,

dr. Aleksandras Spudas

šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594

(24 valandas)

FAX 416 248-5922

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas

adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)

Vilnius

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

– mortgičių – mokesčių – turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

NAUJOVĖS!

Bendradarbiaujame su valstybine Lietuvos oro linija LAL. Parduodame bilietus visiems LAL skrydžiams. Kviečiame naudotis LAL ir AUDRA TRAVEL paslaugomis!

Nuo šiol greitai, patogiai ir geriausiomis kainomis galite nusikristi į **VILNIŲ** per Paryžių arba Londoną **AIR CANADA** ir LAL oro linijomis. Trys skrydžiai per savaitę, 140 svarų nemokamo svorio. Skridimai ne tik iš Toronto, bet ir iš Montrealio, Vankuverio, Edmontono, Kalgario.

* Mūsų įstaigoje galite įsigyti bilietus skridimams su FINNAIR, LUFTHANSOS, KLM, ČEKŲ, LOT bei kitų bendrovių lėktuvais

* Sutvarkome iškvietimus

* Parūpiname vizas

* Parduodame pramogines keliones į šiltus kraštus

Kviečiame naudotis mūsų lietuviško biuro

PASLAUGOMIS

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

TORONTO

Anapilio žinios

– Praėjusį sekmadienį „Šatrijos“ ir „Rambynio“ tuntų skautai minėjo Vasario 16-ąją ir tragiškuosius Sausio 13-sios įvykius. Ta proga jie su savo vėliavomis dalyvavo 9.30 v.r. Mišiose.

– Praėjusį sekmadienį susikėlė kaimyninių parapijų chorai: Lietuvos kankinių šventovės choras giedojo Prisikėlimo parapijoje, o Prisikėlimo choras – Anapilyje per 11 v.r. Mišias.

– Vasario 1 palaidotas a.a. Petras Regina, 74 m. amžiaus; vasario 5 palaidotas a.a. Viktoras Užpalis, 96 m. amžiaus.

– Parapijos aukų lapeliai atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) jau paruošti. Jie jau dalinami parapijos salėje. Neatsiėmusiems jie bus išsiuntinėti paštu.

– Pirmoji Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamoka bus vasario 25, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių.

– Mišios vasario 11, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Eleną Gipienę (VI mirties metinės); 11 v.r. už parapiją: Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Petrą Babeką.

Lietuvių namų žinios

– Sekmadienio, vasario 4, popietėje dalyvavo 160 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Suzana Nowcan, Wojtek Kiškel, Pawel Kiškel, Wendy Kazula ir Janek Kazula iš North York. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys T. Stanulis.

– LN valdybos posėdis – vasario 21, trečiadienį, 7 v.v.

– Nauji LN nariai: Gintautas Stasiulevičius ir Allan Urban (Urbanavičius).

– „Lokio“ svetainėje muzikinė vakaronė – vasario 9 d. Programą atliks Vaeolvas ir Valdas.

– Vasario 13, antradienį, 7 v.v. šaukiamas LN švietimo fondo „Labdara“ komiteto posėdis seklyčioje. Komiteto nariams dalyvavimas būtinas. Negalintieji dalyvauti prašomi pranešti T. Stanuliiui tel. 769-1616.

– Toronto LN švietimo fondas „Labdara“ skiria stipendijas studijuojančiam jaunimui. Anketas prašymams galima gauti LN raštiniėje. Anketos užpildymas yra būtinas. Dėl išsamesnės informacijos skambinti T. Stanuliiui tel. 769-1616. Prašymai stipendijoms turėtų būti pristatyti į LN raštinę ne vėliau kaip iki 1996 m. kovo 10 d.

– Vasario 14, trečiadienį, 2.30 v.p.p. seklyčioje šaukiamas LN ligonių lankytojai pasitarimui.

– Sekmadienio popietėse planinami dienraščiai ir kita informacinė spauda iš Lietuvos, kuri gaunama oro paštu.

– Lietuvių namų kultūros komisija vasario 2 d. buvo susirinkusi pasitarimui ir atities veiklos svarstymui. Kultūros komisijos iniciatyva Kanadoje lankosi įžymus Lietuvos filharmonijos styginis kvartetas. Kultūros komisija artimu laiku numato rodyti naujai gautą iš Lietuvos vaizdajuosčių. Planuojama rengti simpoziumą – svarstybas išeivijos ir Lietuvos ryšių tema. Numatoma sustiprinti užsienio lietuvių autorių knygų siuntimą Lietuvos bibliotekoms. Šiuo metu jau turima per 2000 knygų, kurias reikalinga paruošti persiuntimui. Sekantis kultūros komisijos posėdis – vasario 14, trečiadienį, 6 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praėjusį sekmadienį per 10.15 v.r. Mišias giedojo Lietuvos kankinių parapijos choristai, kuriuos pamaldų dalyviai šiltai pasveikino ir apdovanojo plojimais už darnų giedojimą. Mišias aukojė kun. E. Putrimas, sugrįžęs iš misijų kelionės po Pietų Ameriką.

– Sausio 27 pakrikštyta Eglė Liudvika Štuopytė, Sigutės Kuncaitės ir Algirdo Štuopio duktė.

– Vasario 3 d. palaidotas Medardas Liormanas, 90 m. amžiaus; vasario 5 d. palaidoti Alfredas Stulginskas, 72 m. amžiaus, ir Elena Dvilaitienė, 71 m. amžiaus.

– Kovo 9 d. įvyks tradicinė metinė parapijos vakarienė, kurią rengia parapijos visuomeninė sekcija. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po pamaldų arba pas Vyt. Tasecką tel. 905 824-4461.

– Šį ketvirtadienį, vasario 8, 10 v.r. įvyks pasauliečių pranciškonų (tretininkų) kongregacijos Mišios ir susitikimas Tėvo Bernardino kambaryje.

– Iškilmingos Mišios Lietuvos nepriklausomybės šventės proga bus aukojamos sekmadienį, vasario 18, 10.15 v.r.

– Ateinantį sekmadienį, vasario 11, per 10.15 v.r. Mišias gies Vilniaus styginis kvartetas, šiuo metu viešintis Toronte.

– Mišios vasario 11, sekmadienį, 8.15 v.r. – už a.a. Eleną Lapinskię, 9.15 v.r. – už a.a. Orlandą Carnel, 10.15 v.r. – už a.a. Vladą Miceiką, a.a. Vincą Beresnevičių, a.a. Joną ir a.a. Algį Puterius, 11.30 v.r. – už parapiją ir visus parapijiečius.

Kanados tautos fondas paskyrė šias aukas Lietuvai: \$500 – Šilutės Vydūno gimnazijai, Gudijos lietuviams; \$800 – „Tremtinių grįžimo fondui“; po \$200 – tremtinių našlaičiams, vargšams ir badaujančiams. Ši parama buvo paskirta atsižvelgiant į aukotojų pageidavimą.

Kanados tautos fondo valdyba Sol. Slavos Žiemelytės monografija (iš jos muzikinio gyvenimo) yra parašyta ir išleista Lietuvoje. Ją galima užsisakyti adresu: 966 Inverhouse Dr., Apt. 602, Mississauga, Ont. L5J 4B6, Kanada. Kaina – \$10 su persiuntimu.

A. a. Mildos Stankienės atminimui užjausdami vyrą Joną, dukteris Loretą ir Vidą, O. ir J. Petrūnai „Tėviškės žiburiams“ aukojė \$30.

Loreta Rutkauskienė savo vyro Vinco pirmųjų mirties metinių atminimui ir sūnaus Antano septynerių metų atminimui „Tėviškės žiburiams“ aukojė \$100.

Anapilio keltuvo vajui aukojė \$100 – A. E. Sagevičiai. Iš viso keltuvui suaukota \$48,933.

PARDUODAMI moteriški tautiniai drabužiai. Skambinti Registrai 416 467-7687 nuo 6 v.v. iki 9 v.v.

PARDUODAMAS naujas, mūrinis, modernus dviejų aukštų namas Kaune, Kalniečių rajone. Skambinti 518 523-8162.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

įvyks vasario 18, sekmadienį, 4 valandą po pietų,

ANAPILIO salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

PROGRAMOJE: Lietuvos seimo nario Romualdo Ozolo paskaita;

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „Gintaras“;

Lietuvos kankinių parapijos vaikučių choras;

Vilniaus styginis kvartetas.

Rengėjai –

KLB Toronto apylinkės valdyba

Toronto Maironio mokyklos auditorijoje š. m. vasario 10 d., 11 v. r., Vilniaus styginis kvartetas atliks programą. Tėveliai kviečiami dalyvauti. **Vedėja**

Lietuvių kredito kooperatyvas „Parama“ 1996 m. vasario 14 d. dirbs nuo 12 val. iki 3.30 p.p. Šios darbo dienos sutrumpinimas reikalingas, nes Toronte elektros stotis (Toronto hydro) keis rajono elektros laidus.

Vedėjas

Toronto lietuvių choras „Volungė“ maloniai kviečia visus į savo šokių ir pasilinksminimo vakaronę „Rožių vakaras“, kuris įvyks vasario 10 d., Prisikėlimo parapijos salėje, Toronte. Šokiams gros „Good Time Boys“ orkestras, trumpą programą atliks choristai. Stalų bei pavienias vietas galima užsisakyti vakarais pas Dalią Vaškevičiūtę tel. 416 252-9157 arba Juditą Gabrięnę tel. 416 604-8457. Kaina \$8 asmeniui.

Vasario 16-sios minėjimas Toronto ir apylinkių lietuviams įvyks vasario 18, sekmadienį, 4 v.p.p. Anapilio salėje, Mississaugoje. Pagrindinis kalbėtojas – Lietuvos seimo narys ir Lietuvos centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas. Meninę programą atliks Vilniaus styginis kvartetas, Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „Gintaras“, Anapilio parapijos vaikučių choras.

Toronto Putvio šaulių kuopa Vasario 16 šventės proga dalyvaus su vėliava Lietuvos kankinių šventovėje, 11 v.r. Mišiose ir vėliau minėjime.

Kuopos valdyba

Vilniaus styginio kvarteto pirmas koncertas Kanadoje įvyks sekmadienį, vasario 4, Toronte universiteto George Ignatieff teatre. Trumpą įžangos žodį tarė Lietuvos garbės generalinis konsulas inž. Haris Lapas, kurį pristatė vienas iš Canadian Chamber Academy direktorių, Atis Bankas. Teatras buvo pripildytas mišrios lietuvių ir kanadiečių publikos, ovacijomis priėmusios kvarteto atlikimą Haydn, Šostakovičiaus ir Beethoveno veikalų programą bei pakartojimui pagrotus trumpesnius kūrinius. Vasario 11 d., 2.30 v.p.p., Toronto lietuvių namuose, bus dar viena proga išgirsti šį neeilinio lygio muzikinį vienetą, kuriame dalyvauja Audronė Vainiūnaitė, Petras Kunca, Audronė Pšibilskienė ir Augustinas Vasiliauskas.

Kvartetas vasario 18 d. dalyvaus Nepriklausomybės šventės minėjimo programoje Anapilyje, vasario 17 d., 3 v.p.p., koncertuos Londone, o vasario 11 d. gros Prisikėlimo parapijoje per 10.15 v.r. Mišias.

Kvartetas Kanadoje atliks programą 8 renginiuose. Inf.

VILNIAUS STYGINIO KVARTETO,

pagarsėjusio Europoje,

KONCERTAS

pirmą kartą Kanadoje

1996 m. vasario 11, sekmadienį,

2.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose,

1573 Bloor Street West.

Programoje: lietuvių kompozitorių kūriniai ir klasikų muzika. Įėjimas \$10 asmeniui.

Maloniai kviečiame visus!

Lietuvių namų kultūros komisija

Toronto lietuvių pensininkų klubui

„Vilnius Manor“ reikalingas

vedėjas-ja – administratorius-rė

KVALIFIKACIJOS: patyrimas administruojant daugiabutį namą gaunantį valdžios paramą pagal „Non-Profit Corporation Act“; patyrimas knygvedyboje-buhalterijoje sudarant metines finansines apyskaitas ir sąmatas, vedant korespondenciją su valdžios pareigūnais, sudarant nuomavimo sutartis.

Turi būti susipažinęs-usi su „Newviews ir Caseware Office“ kompiuterio sistemomis, sugebėti sklandžiai dirbti su vyresnio amžiaus asmenimis. Būtinai anglų ir lietuvių kalbos mokėjimas. Pageidaujama, kad kandidatas-tė būtų baigęs-usi universitetą ir turėtų keliolikos metų patyrimą administraciniame darbe. Darbo rekomendacijos būtinos. Atlyginimas pagal kandidato patyrimą ir susitarimą.

Prašymus rašyti Toronto lietuvių pensininkų klubo pirm. A. Sukauskui, „Vilnius Manor“, 1700 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 4C3. Prašymai priimami iki 1996 m. vasario 17 d.

„O’Keefe now a Hummingbird“ skelbia „The Toronto Star“ vasario 2 d. laidoje. Fred Sorkin, atvykęs iš Lietuvos prieš 20 metų, kartu su Barry Litwin įsteigęs kompiuterių „The Hummingbird Communications Ltd.“ bendrovę, O’Keefe centrui, kuris bus pavadintas „The Hummingbird Centre for Performing Arts“, kaip padėkos dovana Torontui ir Kanadai paaugėjo penkis milijonus dolerių. Pasak susitarimo, 1.1 mil. dol. bendrovė įmokės pasirašius sutartį, o likusi suma bus išmokėta po 650,000 dol. per šešerius metus. Centras ir toliau bus miesto nuosavybė, tik su pakeistu „Hummingbird“ vardu.

PARDUODAMAS naujas fotelis. Kaina – \$50. Skambinti tel. 416 535-7184.

CANDLELIGHT CATERING

Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynomis ir pusryčiams. Parūpinam gėtos. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienėi.

SAŽININGAS lietuvis ūkininkas, turintis savo įmonę Žemaitijoje, ieško partnerio bendrai veiklai žemės ūkio produktų perdirbimui, medienos apdirbimui ir jų prekybai. Adresas: Stasys Bernotas, Bikavėnai, Lietuva. Tel. ir faksas 011-370-4-14-56-59 arba 4-14-56-29.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

“PUNIA”

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandenietikio elektros keramikos plytelių stiklo blokų langų dažymo ir kt. Įrengiame rūsius, vonias, pirtis, lauko verandas, įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

MONTREALQUE

Lietuvos nepriklausomybės 78 metų sukaktis bus paminėta vasario 18 d. Aušros Vartų parapijoje. (Žiūr. skelbimą).

Montrealio lietuvių auksinio amžiaus klubo „Rūta“ metinis susirinkimas įvyko sausio 24 d. klubo patalpose. Dalyvavo apie 60 asmenų. Pradžioje maldoje prisiminti 1995 metais mirę klubo nariai: a. a. Jonas Babrauskas, a. a. Pranas Bernotas ir a. a. Stasys Szewczuk. Iš pranešimų paaiškėjo, kad klubas dar turi atsargos kapitalo, nors praeitais metais labdarai ir pavieniams asmenims buvo paskirta \$825. Pernai klube vyko aštuoni įvairūs pranešimai – apie dabartinį Lietuvos gyvenimą, jos finansus, mediciną ir t. t. Klubas turi gerą televizorių, kurio buvo daug naudotasi Lietuvos atgimimo metu. Klubų valdyba šiemetams kiek pasikeitė. Dabar ji yra šios sudėties: seselės Paulė, Leonas Balaišis, Vytas Jakonis, Bronius Niedvaras ir Bro-

nius Staškevičius. Apgailėstauta, kad dėl susidėjusių aplinkybių iš valdybos turėjo pasitraukti darbsi išdinkė Elena Kerbelienė. Revizijos komisija pasiūlo ta pati: Jonas Adomaitis, Jonas Ladyga ir Juozas Šiaučius. Susirinkimas baigtas Stasės Baršauskienės su taktininkėmis paruoštomis vaimėmis.

Janinos ir a. a. Rene Milaknių dukros baigė Concordia universitetą – Debra komerciją ir Allison politinius mokslus. Sveikiname.

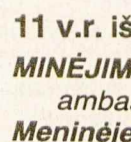
Danielius Staškevičius laimėjo „Nintendo Power“ žurnalo konkursą, kuris vyksta kas mėnesį Kanadoje ir JAV-bėse. Už tai gavo kelionę į Seattle, Wash., ir trijų dienų viešnagę sau ir palydovui. Jis su motina vyks kovo 9 d. ir atsiims elektroninį žaidimą bei apžiūrės žurnalo leidybą. Danielius yra Silvijos ir Arūno Staškevičių vyriausias sūnus. B. S.

Lietuvos nepriklausomybės šventės

MINĖJIMAS

įvyks 1996 m. vasario 18, sekmadienį,

Aušros Vartų parapijoje

11 v.r. iškilmingos pamaldos Aušros Vartų šventovėje

MINĖJIMAS parapijos salėje. Paskaitą skaitys Lietuvos ambasados Otavoje patikėtinis **Jonas Paslauskas**.

Meninėje programoje – AV parapijos choras, vad. muz.

A. Stankevičiaus; moterų dainos vienetas vad. **A. Beniušienės**. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Po minėjimo kavutė.

Aukos: Kanados lietuvių bendruomenei.

Rengia KLB Montrealio apylinkės valdyba

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Seve, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

ISNUOMOJAMAS dviejų su puse miegamųjų butas Etobicoke rajone. Skambinti tel. 416 695-3755.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323.

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,

ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVĖ

RRSP

- Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame „Tėviškės žiburį“ puslapyje)
- Neimame jokio administracinio mokesčio
- Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių
- Norint gauti mokesčių atleidimą už 1995 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki 1996 metų vasario 29 d.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS

SAUSIS ir VASARIS yra RRSP indėlių mėnesiai.

ĮDĖKITE DALĮ SAVO SANTAUPŲ Į PARAMOS RRSP.

PARAMA turi platų indėlių pasirinkimą.

PARAMA mielai perkels RRSP indėlius iš kitų įstaigų.

PARAMA moka aukštas palūkanas.

PARAMA tuoj pat vietoj išduoda kvitą mokesčių atleidimui.

PARAMA neima jokių mokesčių už RRSP patarnavimą.

PARAMA gali pervesti RRSP santaupas į RRIF nemokant valdžiai jokių mokesčių.

Jei trūksta santaupų, PARAMA mielai perves paskolą labai gerom sąlygom!

PASKUTINĖ INDELIŲ DIENA 1995 METAMS – VASARIO 29 D.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.
Tel. 416 532-1149

Toronto Maironio mokyklos kanklininkės Kalėdų eglutės programoje. Viduryje – mokytojos ŽIBA JANELIŪNIENĖ ir DANGUOLĖ RADTKIENĖ

Nuotr. Romo Puterio